Imperialistiseen sotaan on työläisten vastattava tarmokkaalla luokkasodalla

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 163 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, elokuun 2 p:nä—Thur., August 2 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kommunistisen Internationalen maailman kongressi Moskovassa

TOVERI SPECTOR PUHUNUT CANADAN TYÖVÄESTÖN OLOISTA — KONGRESSISSA VALAISTU MYÖSKIN SUOMEN TILANNETTA

Suomen sos.demit avoimesti kannattavat valkoista terroria

MOSKOVA, heinäk. 31. — Kommunistisen Internationalen kuudennen kongressin yhdennentoista istunnon avasi Jay Lovestone, Amerikan Workerspuolueen toimeenpaneva sihteeri.

Dix Yhdysvalloista selitti, että brittiläisten, japanilaisten ja amerikkalaisten kilpailu Tyynellämerellä lisää sodanvaaraa. Hän sanoi, että vallankumouksellinen liike kasvaa Tyynenmeren maissa huolimatta amsterdamilaisten yrityksestä valloittaa sen johdon. Hän oli sitä mieltä, että Amerikan puolueen keskuskomitea on opportunistinen.

Hrshel, Tshekko-Slovakiasta, huomautti, että Buharinin ei ollut onnistunut kritisoida tshekkiläisen puolueen erehdyksiä.

Thaelmann osoittaa sosialidemokratian tukevan imperialisteja

Saksan kommunistipuolueen edustaja Thaelmann sanoi, että Saksan delegatsioni pääpiirteissä yhtyy Buharinin teeseihin. Kapitalismin "vakiintumisen" sisäiset vastakohdat johtavat vallankumoukseen ja ulkonaiset ristiriidat imperialistisiin sotiin, selitti puhuja. Sosialidemokraatit kannattavat imperialisteja. Thaelmann osoitti, että Neuvostoliitossa tapahtuva sosialistinen rakennustyö kehittyy nopeasti ja vaikeuksia seuraa uusia voittoja.

Saksan vaalit osoittavat kommunistista edistystä teollisuusalueilla, mutta puolueen jäsenistö ei ole oikeassa suhteessa poliittiseen vaikutusvaltaansa. Thaelmann myöskin selitti, että trotskylainen oppositsioni Saksassa oli täydellisesti hävitetty. Suurin vaara on nykyään oikeasta siivestä, jota vastaan on taisteltava.

Canadan työläiset tulevat radikaalisiksi

Spector Canadasta selitti, että Canadan työläiset muuttuvat entistä radikaalisemmiksi sekä että Canadan työväenpuolueen vihamielisyys kommunisteja kohtaan on kasvamassa.

Kommunistisen Nuoriso-Internationalen edustaja Chitarov sanoi, että kommunistiset nuoriso-osastot monissa maissa ovat muodostuneet huomattaviksi poliittisiksi tekijöiksi, mutta että muutamissa maissa, kuten Yhdysvalloissa ja Puolassa, on puoluekysymyksiin liiaksi kiinnitetty huomiota.

Työläiset jättävät sosialidemokraatit Suomessa

Muuan suomalainen toveri selitti, että Suomen sosialidemokratia on muodostumassa avoimeksi, eikä enään peitetyksi, valkoisen terrorin kannattajaksi, ja siitä syystä työläiset jättävät sosialidemokraatit, jotka äskettäin ovat kärsineet melkoisia vaalitappioita.

Sikander, Intiasta, oli kahdennentoista istunnon puheenjohtaja. Lumley, Englannista, kertoi, että Englannin suurlakko oli brittiläisen työväenliikkeen käännekohta, sillä se paljasti reformistiset johtajat. Reformistit kieltäytyivät taistelemasta kapitalisteja vastaan, mutta sensijaan taistelivat kommunisteja vastaan. Viimeksimainittujen täytyy vuorostaan taistella säilyttääkseen asemansa ammattiunioissa ja työväenpuolueessa. Hän selitti edelleen, että ammatillisen liikkeen pääneuvosto on suurimpana haittana työläisten taisteluille.

Kapitalismin "ratsionalisoitumisen" seuraukset

Nishevitz, Saksasta, selitti, että ratsionalisoituminen johtaa työläisnaisia ottamaan enemmän osaa vallankumoukselliseen liikkeeseen, minkä vuoksi kommunistien on tehtävä enemmän valistustyötä naisten keskuudessa.

Kostcheva, Puolasta, sanoi, että Puolan kommunistipuolueen maanalaisen toiminnan kokemuksilla on kansainvälinen merkitys. Kaikki Neuvostoliittoa vastaan punotut yritykset keskittyvät Puolaan. Puolue-erimielisyyksiä on tosin olemassa, mutta ne on voitettava, ei erottamalla vanha johtajisto, vaan yhdistämällä kaikki voimat.

Suuria taisteluja odotettavissa useissa maissa

Evert, Saksasta, osoitti, että monopolikapitalismi johtaa vallankumouksellisen kehitykseen työväenluokkaan, ja erikoisesti sen luokkatiedottomaan osaan, kohdistuneen painostuksen johdosta. Kapitalismin sisäiset ja ulkonaiset ristiriidat kärjistyvät, ja on vaikeampi aloittaa nyt työtaisteluja, mutta kun ne kerran pääsevät alkuun, pyrkivät ne muodostumaan entistä katkerammiksi ja vallankumouksellisemmiksi. Joukkojen siirtymistä vasemmalle seuraa vissin työläiskerroksen oikeistoon kehittymisen ja siten vastaavaa lisäystä sekä kommunistisessa että sos.dem. vaikutusvallassa. Kommunistiset ja sos.dem. vaalivoitot Saksassa ovat erilaiset, mutta viimeksimainittujen voittoa ei ole aliarvioitava sillä se perustuu suureen puolueeseen, joka on syvästi juurtunut traditsioneissa ja organisatsionissa sekä saanut ammattiunioiden kannatuksen. Vaalit osoittavat, että Saksan työläiset vielä uskovat, että sos.dem. ministerit merkitsevät jotain taloudellisia etuja työläisille.

Kiinan kansalliset kokoontuvat

Taantumuksellisten ainesten valloittama Kuomintang-puolue kokoontuu Nankingissa

SHANGHAI, Kiina, elok. 1 pnä. — Tänään kokoontuu Nankingiin Kuomintang-puolueen toimeenpaneva komitea viidenteen täysi-istuntoonsa, käsittelemään kysymyksiä, jotka ovat nousseet kansallisten yrityksistä Kiinan "jälleenrakentamiseksi".

Kuten tiedetään, on Kuomintang-puolue siitä lähtien, kun se ryhtyi johtamaan Etelä-Kiinaa kansalliseen vallankumoukseen ulkomaiden imperialistien pönkittämiä pohjoisen Kiinan lahtarikenraaleja vastaan, huomattavasti muuttunut, sillä puolueen sotilasjohto petti vallankumoukselliset joukot myyden puolueen Kiinan porvaristolle. Kiinan kansallisten liike tämän jälkeen muuttui nousevan porvariston kansallisia hallitsemispyyteitä tavoittelevaksi liikkeeksi, ja köyhän talonpoikaiston ja työväestön vapauspyrkimykset tukahdutettiin verisesti. Tilanne on siis muodostunut nyttemmin sellaiseksi, että Kiinan kansan pohjakerrokset ovat joutuneet vallankumoukselliseen taisteluun Kuomintang-puolueen valtasakkia vastaan.

Kuomintangin kokous tulee kuulemma olemaan tärkein, mitä on vuosikausiin pidetty, sillä kansalliset ovat siinä käsityksessä, että sotilaallisen valloituksen aika on nyt ohi Pekingin jouduttua kansallisten käsiin, joten kokouksen on pohdittava jälleenrakennuskysymyksiä, kuten sotajoukkojen kotiin päästämistä, raha-reformia, tullihallintoa ja kaupan kehittämistä.

Quebecin maakunnan tulot ja menot 1927—28

Suuret tulot viinanmyynnistä ja vähäiset menot opetustoimeen

QUEBEC, elok. 2. — Kesäkuun loppuun päättyneen tilikauden kuluessa nousivat maakunnan tulot 34,807,783 dollariin, jota vastaan oli 31,821,225 dollarin menot. Puhdas ylijäämä oli siten lähes kolme miljoonaa dollaria.

Tuloista olivat huomattavimmat maiden ja metsien hallinnosta aiheutuneet 6,803,496 dollarin suuruiset tulot. Viinakauppa tuotti viisi ja puoli miljoonaa dollaria. Moottoriajoneuvojen verottaminen tuotti 3,997,001 dollaria ja perintöverot 3,740,629 dollaria. Gasoliiniverolla kerättiin 1,680,491 dollaria ja asiakirjojen leimaveromerkeillä 728,261 dollaria. Liittohallituksen avustuksista oli tuloja 2,315,718 dollaria.

Viinakaupasta saaduilla tuloilla kyettiin maksamaan 5,317,788 dollaria maakunnan velkojen korkojen ja kuoletusten muodossa. Muiden menojen joukossa huomataan 1,791,718 dollaria hallintokustannuksiin; 2,281,534 dollaria oikeudenkäytön ja lainvalvonnan toimeenpanemiseen; 2,863,667 dollaria opetustoimintaan; 1,359,340 mielenvikaisten hoitoon; 1,912,407 dollaria maanviljelyksen edistämiseen, ja 8,470,184 teiden rakentamiseen ja kunnostamiseen.

Kymmenen työläistä surmaantunut Wellandin kanavarakennuksella

VIIDENSADAN TONNIN PAINOINEN TERÄKSINEN SULKUPORTTI PUDONNUT NOSTOLAITTEISTA KANAVAN POHJAAN

Kolmekymmentä työläistä ruhjoontunut — Viisi kateissa

LOUKKAANTUNEISTA SAATTAA MONET MENETTÄÄ HENKENSÄ

THOROLD, Ont., elok. 2. — Rakenteilla olevan Wellandin kanavan kuudennella sulkuportilla, noin puolen mailin etäisyydessä täältä, putosi eilen nostolaitteesta noin viidensadan tonnin painoinen teräksinen sulkuportti, kanavan pohjaan, tehden veristä jälkeä. Kanavan pohjassa työskennelleistä yli 40 miehestä ei liene kukaan pelastunut menettämättä henkeään, tai saamatta vakavia vammoja.

Teräksistä sulkuporttia oltiin asettamassa paikoilleen, kun toisen jättiläismäistä kappaletta kannattavan nostokoneen puomi luiskahti, jolloin sulkuportti putosi kanavan pohjaan vieden mukanaan nostokoneenkin.

Pudotessaan kanavan syrjään rautarakenteita avstaan ja siitä edelleen kanavan pohjaan, murskasi suuri möhkäle lukemattomia työläisiä. Portin alle arvellaan hautaantuneen joitakin työläisiä. Nostokoneen pudotessa meni sen mukana kaksi siinä työskennellyttä työläistä, joiden ruumiita ei ole vielä löydetty.

Pelastustöihin ryhdyttäessä löydettiin kaikkiaan kymmenen työläistä surmaantuneena ja kolmekymmentä loukkaantuneena. Viisi työläistä ilmotetaan olevan kateissa. Ainakin kuusitoista vaikeasti loukkaantunutta työläistä on kuljetettu sairaalaan.

Paikalla, missä onnettomuus tapahtui, on kanava noin 131 jalan syvyinen, joten teräksisen sulkuportin putoaminen on tapahtunut ainakin mainitusta korkeudesta.

KAHDEKSAN SURMAANTUNUTTA TUNNETTU

Surmaantuneista on tähän mennessä tunnettu seuraavat St. Catharinessa asuneet työläiset: James McArthur, vanhempi, James McArthur nuorempi, Fritz Smalko, Joseph Porrig, ja Wilfred T. Overholt. Täkäläisistä asukkaista tiedetään surmaantuneen: L. Baczioletti, T. McMullen ja W. Calaskedic.

Monet sairaalassa makaavat loukkaantuneet työläiset ovat saamiensa vakavien vammojen johdosta vaarassa menettää myöskin henkensä.

Seurauksena urakoitsijain hätäilemiseen pakottamisesta

Wellandin kanavan rakenustyöt ovat kaiken rakennusajan tiedetty vaarallisiksi, sillä työläisiä on mainitulla kanavarakennuksella vuosien kuluessa loukkaantunut sadottain ja kymmenet työläiset ovat hengellään maksaneet sen hätikömisen, mihin urakoitsijain piiskurien alinomaiset kehotukset ja työstä poispanemisen vaara ovat työläiset pakottaneet. Onnettomuus ei tämän vuoksi ole varsinainen tapaturma, vaan teollisuusmurha, mikä on aiheutunut seurauksena alituisesta työtehon kiristämisestä.

Ihmisiä kuollut junaonnettomuudessa

Matkustajajuna ajanut tavarajunan päälle Saksassa

AUGSBURG, Saksa, elok. 1. — Kaksitoista ihmistä ilmoitetaan saaneen surmansa ja 35 loukkautuneen Dinkelscherbenin kauppalan lähellä Wirttembergissä sattuneessa junaonnettomuudessa eilen, jolloin matkustajajuna ajoi kovalla vauhdilla sivuraiteella seisovan tavarajunan päälle sillä seurauksella, että veturi ja kolme vaunua murskautuivat.

Tänne saapuneet tiedot kertovat, että onnettomuus aiheutui vikaantuneesta vaihteesta.

Siirtyminen Canadasta rajan eteläpuolelle näyttää vähenevän

Kahden viime vuoden kuluessa osottavat numerot huomattavaa laskua

MONTREAL, elok. 2. — Täkäläisen Yhdysvaltain siirtolaiskomissionerin Halifaxista Kingstoniin, ulottuvaa raja-aluetta koskevan selostuksen mukaan, meni Canadasta Yhdysvaltoihin viime kesäkuuhun päättyneen vuoden kuluessa kaikkiaan 34,383 henkeä, joiden tarkotuksena oli asettua pysyväisesti asumaan Yhdysvalloissa.

Vuoden 1927 kesäkuuhun päättyneen virkavuoden kuluessa oli vastaava lukumäärä 45,831 henkeä, eli 11,488 henkeä enemmän. Vuotta aijemmin oli lukumäärä vieläkin suurempi, eli 49,861. Näiden tietojen mukaan osottaa canadalaisten Yhdysvaltoihin siirtyminen pysyvää vähenemistä. Sodan jälkeisinä vuosina oli canadalaisten Yhdysvaltoihin siirtyminen erittäin suuri, niin, että silloin puhuttiin kansanvaelluksesta Canadasta Yhdysvaltoihin, mikä uhkasi tyhjentää Canadan asukkaista.

Rajan yli kulkeminen

Kesäkuuhun päättyneen vuoden kuluessa oli Canadasta mennyt Yhdysvaltain puolelle kaikkiaan 6,074,458 henkeä, edellisen vuoden 5,555,560 vastaan. Näistä matkustajista oli 2,432,815 ulkomaalaisia ja 3,641,643 Canadaan tulleita ja sieltä palanneita yhdysvaltalaisia matkailijoita.

Quebecin teatterit suljettaviksi sunnuntaisin

Teatterit yrittävät saada kumotuksi alle 16 vuotiaiden lasten teatterikiellon

MONTREAL, elok. 2. — Maakunnan elokuvateatterien omistajat ovat päättäneet ryhtyä taisteluun alle 16 vuotiaiden lasten teatterikiellon kumoamiseksi. Maakunnan lainlaatijakunta hyväksyi viime istuntokaudellaan lain, missä kielletään alle 16 vuotiaat lapset pääsemästä elokuvateattereihin. Taistelu tämän lain pätevyydestä tullaan käymään pääasiassa oikeuslaitoksissa.

Teatterien omistajia uhkaa toinenkin rajotus, sillä maakunnan pääministeri Tascherau on ilmottanut aikovansa panna maaseudun asujamiston vaatimuksesta koetukselle, voidaanko sunnuntailakia sovelluttaa siten, että teatterit olisi suljettava sunnuntaisin. Kaupunkien asujamiston arvellaan yleensä olevan teatterien sunnuntaisin avoinna pitämisen kannalla, kun taasen maaseudun väestö vastustaa sitä.

Port Arthur, Ont., elok. 2. — Mustien kärpästen puremasta aiheutuvat myrkytykset ovat tänä vuonna vakavampia kuin minään edellisenä vuotena. Täällä on todettu lukuisia tapauksia, joissa yhden ainoan pureman uhreiksi joutuneiden on täytynyt turvautua lääkärinhoitoon. Joissakin tapauksissa on puremasta myrkytyksen saaneiden täytynyt siirtyä sairasvuoteelle.

Nelma tuomittu puoleksi vuodeksi

Ei löytynyt mitään todisteita bolshevistisesta vehkeilystä

QUEBEC, Que., elok. 2. — Poliisiviranomaisten "bolshevistiseen vehkeilyyn" syylliseksi epäilemä Arsene Nelma on tuomittu täällä puolen vuoden vankeusrangaistukseen, syyllisenä varastetun radioaparaatin pitämisestä ja luvattomasta dynamiitin säilyttämisestä. Kummastakin syytöksestä annettiin kolmen kuukauden tuomio.

Tuomiota antaessaan sanoi tuomari, että ei ole olemassa pienintäkään todistetta minkä perusteella voitaisiin asia todistaa "bolshevistiseksi vehkeilyksi", jossa tapauksessa tuomio olisi ollut paljon ankarampi.

Nelma tunnusti itsensä syylliseksi varastetun radioaparaatin ostamiseen, ollen tietoinen sen varastamisesta. Dynamiitin sanoi hän löytäneensä ja vieneensä kotiinsa säilytettäväksi.

Porvarien odottama kommunistien vehkeilyjuttu suli olemattomiin. Sillä tuomitun mielipiteetkään eivät liene kommunismiin kallistuvia.

Maidontuottajat uhkaavat lakolla

Tuottajille maksettavan alhaisen hinnan takia saavat kuluttajat mahdollisesti olla maidotta

KINGSTON, Ont., elok. 2. — Elleivät täkäläiset maidonjakeluliikkeet suostu maidontuottajain yhdistyksen vaatimukseen saada kaksi dollaria sadalta naulalta tuottamastaan maidosta, tekevät maidontuottajat lakon ja kaupunkimme jää maidotta.

Kingston Milk Producers' Associationin jäsenet varustaa noin 80 prosenttia kaupungin maidontarpeesta, joten lakko merkitsee käytännöllisesti katsoen maidon kulutuksen keskeyttämistä.

Tuottajat väittävät, että maidon jakeluliikkeet maksavat heille vain 1.60 dollaria sadalta naulalta, vaikka kaupungin läheisyydessä sijaitsevat juustotehtaat maksavat maidosta 1.70—1.75 dollaria sadalta naulalta.

Pelottavan laajat tulvat Siperiassa

60,000 IHMISTÄ KODITTOMINA YLI 50 KYLÄN JOUTUESSA VEDEN ALLE

KHABAROVSK, Neuvostoliitto, elok. 1. — Lentäjät, jotka ovat käyneet tarkastusmatkalla Amurin ja Seyajoen alueilla, ovat tuoneet tiedon, että näillä seuduilla vallitsee kauhea tulvatilanne. Yli 50 kylää on joutunut veden alle ja tulva on hävittänyt satoja rakennuksia. Arvion mukaan, on 60,000 ihmistä joutunut kodittomaksi.

Lentäjät ilmoittavat, että tulvavedet yhä nousevat. Toisilla, tähän saakka vielä kuivina säilyneiden seutujen asukkaat, valmistautuvat jättämään kotinsa. Lukuisia höyrylaivoja, lauttoja ja pienempiä aluksia käytetään pelastustyössä. Lenan kultakentät uhkaavat joutua tulvan alle.

Williams voittanut 200 metrin juoksun

AMSTERDAM, elok. 2. — Percy Williams voitti myöskin 200 metrin loppukilpailun eilen, ajalla 21.8 sek. Toisena oli englantilainen Rangley ja kolmantena yhdysvaltalainen Scholz. Diskuksen heiton voitti Clarence Houser Yhdysvalloista, heittäen 47.32 metriä. Toisena suomalainen Al Kivi.

110 metrin aitajuoksun voitti Sydney Atkinson Etelä Afrikasta, ajalla 14.8 sek. Tulos vastaa maailmanja olympiaennätyksiä. Vauhdillisessa pituushypyssä pääsi ensimäiseksi E. Hamm, Yhdysvalloista, hypäten 7.73 metriä. Naisten diskuksenheiton voitti Halina Konopacka, Puolasta, tuloksella 39.62 metriä, rikkoen oman maailman ennätyksensä, joka oli 39.18 metriä.

Eilispäivän kilpailujen jälkeen oli Yhdysvallat pisteissä ensi sijalla, pistemäärällä 123½, Suur-Britannia toisena, 35 pisteellä, Canada kolmantena 28 pisteellä ja Suomen porvariurheilijat neljäntenä 23 pisteellä.

ATLANNIN SOUTAJA SAAPUNUT VIRGIN-SAARILLE

St. Thomas, Virgin-saaret, elok. 1. — Franz Romer, joka lähti soutuveneessä Lissabonista viime maalisk. 3 pnä, yrittäen soutaa Atlannin yli, voittaaakseen $25,000:in palkinnon, on saapunut eilen St. Thomasiin. Romer oli hyvässä kunnossa ja olosuhteet olivat edulliset matkan jatkamiselle. R:n vene on 21 jalkaa pitkä ja 3 jalkaa leveä. Virgin-saaret eli Neitsytsaaret kuuluvat Länsi-Intian saaristoon Pikku Antillien saariryhmään, ja on niistä toistatuhatta mailia Floridaan.

Kiinan ja Yhdysvaltain sopimus oikeassa valossa

SOPIMUKSESSA EI MYÖNNETÄ KIINALLE MITÄÄN TODELLISTA AUTONOMIAA TULLITARIFFIEN ASETTAMISEEN NÄHDEN

"Pravda" arvostelee Yhdysvaltain imperialismin pyyteitä

SHANGHAI, heinäk. 30. — Niitä salaperäisyydellä verhottuja ja suurella kiireellä käytyjä neuvotteluja, jotka päättyivät sopimuksen allekirjoittamiseen Nankingin ja Yhdysvaltain hallitusten välillä, on arvosteltu brittiläisten kontrolloimissa sekä japanilaisissa sanomalehdissä, sekä asetettu kyseenalaiseksi, mitkä motiivit ovat vaikuttaneet Yhdysvaltain politiikassa.

Suuri osa kiinalaisestakin sanomalehdistöstä suhtautuu sopimukseen epäilyksellä, osoittaen, että vaikka sopimuksessa näytään myönnettävän etu ja Nankingin hallitukselle tariffiautonomian muodossa, niin se todellisuudessa ei sisällä mitään myönnytksiä Yhdysvaltain valtiodepartmentin taholta.

Viitataan siihen että tariffiautonomia on myönnetty sillä ehdolla, että Yhdysvaltoja ei asetettu epäedulliseen asemaan muihin maihin verraten, mikä merkitsee sitä, että amerikkalaisille tavaroille asetettavat tullilisäykset voidaan toteuttaa vain siinä tapauksessa, että Nankingin hallituksen onnistuu kumota voimassaolevan tullisopimuksen Englannin kanssa, mikä määrää, ettei Kiina saa asettaa 5 prosenttia korkeampia tulleja englantilaisille tavaroille. Siksi kunnes tämä sopimus kumotaan, on Yhdysvallat aina siinä asemassa, että voi väittää joutuneensa epäedullisempaan asemaan, jos korkeampaa tullia yritetään asettaa sen tavaroille.

Lisäksi osoitetaan, että samalla, kun Yhdysvallat eivät menetä mitään sopimukseen liitetystä sanaparresta "tulliautonomiasta", samalla se on saavuttanut tärkeitä etuja koska amerikkalaisilta tavaroilta on poistettu maakuntain väliset tariffit. Sekin, että sopimuksessa ei puhuta mitään eksterritoriallioikeudesta, eli ulkomaalaisten ja ulkovaltojen edustajain oikeuksista, on aiheuttanut täällä arvostelua.

"Pravda" julistaa Yhdysvaltain sopimushankkeet ovelaksi pyyteeksi

MOSKOVA, heinäk. 30. — Yhdysvallat suunnitellessaan uuden kauppasopimuksen Nankingin hallituksen kanssa, on ryhtynyt ovelaan hankkeeseen, selittää "Pravda" pää-artikkelissaan, missä käsittelee mainittua asiaa.

Lehti lausuu m.m. seuraavaa: "Tämä erillinen sopimus osoittaa, että Amerikan pääoma on valmis käyttämään Nankingin hallitusta Japania ja Englantia vastaan välikappaleena rauhalliselle Kiinaan tunkeutumiselle. Sellainen tunkeutuminen, joka tunkeutuu englantilaisiin ja japanilaisiin vaikutuspiireihin, luonnollisesti sisältää imperialistien vihamielisyyksien kärjistymistä Kiinassa."

Englannin imperialistit eivät kiirehdi tunnustamaan Nankingin hallitusta

Lontoo. — Englannin ulkoministeriö on antanut ilmoituksen, jossa selittää, ettei Englannin hallituksella ole mitään kiirettä seurata Yhdysvaltain esimerkkiä Nankingin hallituksen tunnustamiseksi, jonka Yhdysvallat ovat tehneet äskeisellä sopimuksella.

Samalla kun he vaativat että kaikki vallat ottavat osaa Nankingin hallituksen kanssa toimeenpantaviin tariffineuvotteluihin, tunnustavat englantilaiset, että Yhdysvaltain hallitus on suorittanut etevän manööverin nykyisellä sopimuksellaan.

Elonkorjuutyövoimaa riittävästi tiedossa

Yhdysvalloista kuusituhatta ja Englannista seitsemäntuhatta miestä

OTTAWA, elok. 2. — Viime vuonna saatiin Yhdysvalloista elonkorjuutyövoimaa noin kaksituhatta miestä, mutta tämän vuoden sadon korjaamiseen otaksutaan saatavan hallituksen erikoisten toimenpiteiden kautta kaikkiaan kuusituhatta miestä. Kun maahan saapuu kuukausittain huomattavat määrät siirtolaisia, niin lasketaan elokuun aikana maahan saapuvista siirtolaisista inakin seitsemäntuhatta saatavan avustamaan sadon korjaamisessa. Edelleen on todennäköistä, että Englannista saadaan ellei kymmentä-siirtolaisista ainakin seitsemäntuhatta miestä, jotka tullaan lähettämään elonkorjuuseen Englannin hallituksen avustuksella. Täten jää loput 24,000 työläistä hankittavaksi itä-Canadasta, jota ei katso toivottomaksi yritykseksi. Sillä idässä on säännöllisesti tuhansittain nuoria miehiä, jotka vuosittain odottavat elonkorjuuseen lähtöä.

Hallituksen taholta ollaan edelleen kielteisellä kannalla työttömien hiilenkaivajain maahan tuottamiseen elonkorjuuta varten. Kun rautatie- ja höyrylaivayhtiöt ovat kieltäytyneet vastaamasta tuotavista siirtolaisista, niin on kaikki vastuu lähetyksen suhteen brittiläisen hallituksen kannettavana.

Tulevaisuuteen nähden tehdään suunnitelmia, jotta idän teollisuuslaitokset vapauttaisivat työläisiään elonkorjuun ajaksi. Samoin on ajateltu mahdollisuutta, että lukiot ja yliopistot alkaisivat toimintansa kuukautta myöhemmin syksyllä, että niiden sitä haluavat oppilaat saattaisivat ottaa osaa elonkorjuun suorittamiseen. Opiskeluaikaa voitaisiin helposti jatkaa kuukaudella kevätkesästä, joten tällä tavalla tulisi korvatuksi menetetty opiskeluaika.

Neljännesvuodessa 70,927 siirtolaista

Niistä 1,201 suomalaista

OTTAWA, elok. 1. — Tämän vuoden toisen neljänneksen aikana saapui maahan yhteensä 70,927 siirtolaista, joista 23,695 oli brittiläisiä, 9,343 yhdysvaltalaisia, 658 belgialaisia, 1,817 tanskalaisia, 849 hollantilaisia, 1,201 suomalaisia, 272 ranskalaisia, 5,812 saksalaisia, 1,092 norjalaisia, 1,554 ruotsalaisia, 229 sveitsiläisiä ja loput 24,405 muita kansallisuuksia.

Kesäkuussa saapui maahan yhteensä 20,303 siirtolaista, edellisen vuoden kesäkuun 18,052 tulokasta vastaan. Kesäkuussa osotti siirtolaisuus siis n. 12 prosentin lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna.

Palaavat takaisin Canadaan

Toisen vuosineljänneksen kuluessa palasi takaisin Canadaan yhteensä 3,256 canadalaista, jotka olivat aijemmin siirtyneet Canadasta Yhdysvaltoihin tarkotuksella jäädä asumaan sinne.

Eniten rajantakaisia siirtolaisia on tullut Michiganista, joka on lähettänyt neljännesvuoden kuluessa 1,505 henkeä Canadaan.

Ukonilma riehunut Vilnassa

Tappanut 17 ja haavoittaen 52 ihmistä

BERLIN, heinäk. 31. — Vilnan alueella riehui ennenkuulumattoman ankara ukonilma viime sunnuntaina, tappaen 17 ja haavoittaen 52 ihmistä, ilmoittavat Berliniin tänään saapuneet sähkötiedot.

Salaman tuhojen lisäksi, hävittivät rakeet sadon sanotulla seudulla. Salama sytytti useita rakennuksia palamaan. Sen iskut olivat paikkapaikoin sangen oikullisia. Niinpä iski salama erästä miestä, polttaen hänen toisen jalkansa poikki, mutta jättäen loukkautuneen muuten henkiin. Toiset salamaniskut olivat niin voimakkaita, että ne tappoivat tahi iskivät tainnoksiin kaikki ihmiset 50 jaardin alalla. Se poltti useiden ruumiit hiileksi.

Kateissa ollut prospektori kuollut

Menettänyt henkensä kokemiensa 22 päivän kärsimysten seurauksena

PORT ARTHUR, Ont., elok. 2. — Täkäläisessä yleisessä sairaalassa heitti eilen henkensä 66 vuotias prospektori John Helmer seurauksena 22 päiväisen eksyksissäolon aiheuttamasta nälästä, vilustumisesta ja itikoiden puremista Red Laken alueen metsissä.

Hänet tuotiin tänne lentokoneella, mutta hän kieltäytyi menemästä sairaalaan ennenkuin oli saanut pistäytyä suosimassaan ravintolassa. Hänen ystävänsä kielsivät häntä syömästä, sillä hän oli niin vaarallisesti heikkona. Mutta Helmer ei välittänyt kielloista ja kuoli kylläisenä.

AJURIT SAAVAT LISÄÄ PALKKAA OLTUAAN LAKOSSA

Edmonton, Alta. — Lyhyen lakon jälkeen ovat täkäläiset auton ja hevosen ajajat saaneet korotettua päiväpalkkansa 50 sentillä, eli 4.50 dollariin päivässä. Ylityöstä maksetaan 50 prosentin korotus.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
TOIMITTAJAT:
A. VAARA. E. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PERKONEN.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA: [illegible]
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $5.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 25 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 25 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.
[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Wellandin kanavamiesten joukkomurha

Valmentautueessamme viettämään imperialistista sotaa vastustavaa viikkoa, saapuu teollisuusrintaman eräältä osalta kaameita tietoja. Eilen iltapäivällä putosi Wellandin kanavarakennuksella nostokoneesta viidensadan tonnin painoinen sulkuportti kanavan pohjaan, murskaten kuoliaaksi vähintäin kymmenen kanavamiestä ja vaikeasti loukaten useita kymmeniä.

Tällä teollisen murharintaman tapahtumapaikalla — kuten aikaisemmin muilla samansuuntaisilla — oli kaameita näkyjä nähtävänä. Tapahtumapaikalle ensimäisenä ehtineen erään sairaanhoitajattaren kerrotaan lausuneen: "Edessäni oli hirveä näky; kauhein mitä olen eläissäni nähnyt, kaikkien loukkaantuneiden viruessa ympärilläni. Se oli kerrassaan hirveätä." Ja muuan ulkomaalaissyntyinen, murteellisesti englantia puhuva vaimo sairaalan edustalla surunvoitoisesti tiedusteli, "tiedättekö te, missä John on?", vaimo kun ei varmuudella tiennyt oliko hänen Johninsa saanut surmansa tai oliko hän sairaalassa. Eräs nuori mies taasen tahtoi saada tietää, "missä hänen veljensä on". Tämä nuori mies kuljetettiinkin luo sen vuoteen, missä hänen veljensä tuskissaan vaikeroiden lepäsi. Ja nähtyään veljensä, meni nuori mies puhelimeen ja puheli: "Hän on sangen huonossa tilassa. Hänellä on haava päässään, käsivarsi poikki ja muutenkin ruhjoutunut. Parempi, ettet tule tänne vielä vähään aikaan. Minä olen hänen luonaan siksi, kunnes hän tulee enemmän tajuihinsa."

Semmoisia sydäntä särkeviä kohtauksia, pintailmiöitä, joista porvarilliset tiedotustoimistotkin mielen tällä haavaa useita, niitä on paljo, aivan kuten Timminsissa Hollingerin onnettomuuden aikana viime talvena. Mutta tämmöisten joukkomurhain syihin eivät porvarilliset lehdet kajoa. Ne eivät analysoi sitä, olivatko Wellandin kanavan työläiset järjestyneitä vaiko järjestymättömiä; onko Lyall Construction Co:lla enemmän kustannuksia miesten hankkimisessa surmansa saaneiden tilalle kuin mitä sillä olisi ollut kunnollisten turvallisuuslaitteiden laittamisesta.

Mutta me tiedämme, että Wellandin kanavan rakentajat ovat järjestymättömiä, kurjasti palkatuita työläisiä. Welland-kanavaa on johdettu tykkänään työnantajan — Lyallyhtiön ja sen alayhtiön — suunnitelmain mukaan. Tämän joukkomurhan syy lankeaa siis suoraan sen kontolle. Ja tämmöisiä joukkomurhia, joihin syypäät saavat olla rankaisematta, tulee teollisuusalueitoksissamme tapahtumaan niin kauan, kunnes työläiset järjestyvät ja järjestövoimansa avulla pitävät itse huolta työpaikkainsa turvallisuudesta.

Mihin Suomi pyrkii

Moskovan "Pravda" kirjoittaa tällä otsakkeella v.k. 6 p:nä seuraavaa:

Niinpä on päättynyt vielä yksi pahamaineinen "turvallisuuskomitean" istunto, joka komitea on oikea "Kansainliiton" lapsi. Viimeisessä istunnossa hyväksyttiin ilman keskustelua selostus "finanssiavusta hyökkäyksen alaisiksi joutuneille valtioille". Kuten tunnettua, on alotteen tässä kysymyksessä tehnyt välitön naapurimme Suomi. Meidän lehdistössämme on jo monasti osotettu, että Suomen ehdotuksella on selvästi neuvostovastainen luonne, koska se lähtee siitä tietoisesti valheellisesta edellytyksestä, että muka Suomea uhkaisi hyökkäysvaara Neuvostoliiton taholta.

On itsestään selvää, että ehdotuksen tekijät ovat tietäneet, ettei heitä ei Neuvostoliiton taholta uhkaa mikään vaara. Äärimäisessä tapauksessahan voisi Suomi paremmaksi vakuudeksi hyväksyä Neuvostoliiton ehdotuksen hyökkäämättömyyssopimuksen solmiamisesta, jollaisia sopimuksia on solmittu Neuvostoliiton ja sen muitten naapurien välillä. Mutta siinäpä onkin koko kysymys, että koko tämä hanke tähtää tykkänään toisiin päämääriin. Siinä on pidetty silmällä ei niinkään paljon Suomen turvaamista mahdollisilta "hyökkäyksiltä" Neuvostoliiton taholta, vaan päinvastoin tahdottu turvata hyökkäysmahdollisuus Neuvostoliiton kimppuun hetkellä, jonka katsovat sopivaksi ne, jotka herkeämättä puuhaavat neuvostovastaista rintamaa. Suotta ei Suomi samaan aikaan, Neuvostoliiton ryhkäämättömyyssopimusehdotuksen vastapainoksi, esittänyt "erikoissopimusta" sellaisten "Kansainliiton" jäsenten kesken, jotka ovat samassa asemassa kuin Suomi".

Tällä on erikoisempikin sen yhteydessä, että suomalaisessa lehdistössä on viime aikoina ollut yhä useammin provokatorisia hyökkäyksiä Neuvostoliittoa vastaan. Tarkotamme niiden keksintöjä jostain Suomen ulkoministerin peruuttamisesta "sotilaallisista valmisteluista Suomen rajalla", keksinnöt, jotka tosin Suomen ulkoministeri on peruuttanut. Muuten ovat Suomen lehdet tässä tapauksessa vain suorittaneet samaa repiviää työtä, mitä ovat niin uutterasti harjottaneet myös muutamat Suomen hallituksen jäsenet, — muuten ei voi arvioida Suomen kauppa- ja teollisuusministerin esiintymistä, joka on nimittänyt Neuvostoliittoa "isänmaan palkkapetturiksi", jotka muka toimivat "ulkovaltion" varoilla. Sen, mitä ei ministeri voinut asemansa vuoksi sanoa, ovat julkisesti lausuneet suomalaiset lehdet.

Selostus, josta Genevessä tulleet sähkösanomat kertovat, laajentaa vielä enemmän alkuperäisen ehdotuksen puitteita. Sitä todistaa se koko selostuksessa, jossa asetetaan kysymys finanssiavun antamisesta "ei ainoastaan hyökkäyshetkellä, vaan hyökkäysuhkankin ollessa esillä". Ei kukaan Genevenkään ulkokullatuista rohkene kieltää, etteikö tälläiseksi "uhkaksi" voi käsittää mitä tahansa. Riittää vain nostaa häväistyskamppailu "uhatun maan" lehdistössä, osottaakseen, että Neuvostoliitto muka "häiritsee rauhaa" jne., jne. Johtopäätökset ovat selviä: Sitähän varten Kansainliitto on olemassa, että se rankaisisi "rauhanhäiritsijöitä".

"Rauhantekijät" hommaavat jotakin kelvotonta...

— "Suomen lahtarien edustajat Amerikassa vuonna 1917 ja alkupuolella 1918 eivät voineet asiansa hyväksi saada suuria aikaan. Olivathan he siksi ilmeisesti Saksan keisarivallan käskyläisiä. Vasta sen jälkeen, kun Suomen porvarit surmaamalla kymmeniätuhansia työläisiä eittämättömästi todistivat, että he ensi tilassa ovat kapitalistisen järjestelmän uskollisia vahtikoiria, ja mitä muuhun politiikkaan tulee, niin ovat he sen porvarin puolella, jonka näyttää voimakkaammalta, — se sellion Amerikan porvari näki hyväksi makeasti hymyillä Suomen lahtareille ja laskea hänet tallustelemaan verisissä pieksuissaan muitten tunnustettujen diplomaattien joukossa. — (Teoksesta "Suomen Luokkasota", joka lähipäivinä lähetetään markkinoille.)

Englannin työttömyys ja kurjuus suurempi kuin milloinkaan ennen

Kirjoittanut Hannes Sula

Näinä päivinä 1914 alkaneen maailmansodan seurauksista yritetään selviytyä monissa eri maissa. Saksan rinnalla ponnistelee Englanti selviytyäkseen onnellisesti tämän tuhoisan teurastuksen ja hävityksen jälkivaikutuksista, joiden johdosta Englanti lienee vaikeammassa asemassa kuin mikään muu imperialistinen suurvaltio.

Mutta esiintyihän Englanti sodassa voittajana, sanotaan vielä tänäkin päivänä. Olihan Lloyd George sanelemassa Versaillesin rauhanneuvottelussa ehtoja voittajan, Englannin puolesta. Niin olikin. Mutta nyt vasta, noin lähes kymmenen vuoden kuluttua välirauhan teosta, voidaan tarkastella kunnollisesti, miten esimerkiksi Englanti sodasta suoriutui. Ja tämäntapainen tarkastelu osoittaa, että Englantikin suoriutui suursodasta ainoastaa hävinneenä. Sen seikan ovat todistaneet erinäiset mailmansodan jälkeiset yhteiskunnalliset ilmiöt Suurbritanniassa. Tärkein niistä on Englannin teollisuuden ja kauppamarkkinoiden lamaannustila ja sen aiheuttama suurenmoinen työttömyys ja ääretön kurjuus, joiden veroista Englannin historiassa ei ole aikaisemmin tunnettu.

Kapitalistinen tuotanto ei ole, päässyt vakiintumaan entiselleen kolmella tärkeimmällä alalla Englannissa

Suurbritannian entisen mailmanherruuden kolmena tärkeimpänä kulmakivinä olivat hiilentuotanto, tehdasteollisuus ja laivanrakennustoimi. Hiilen kautta synnytettiin voimaa teollisuutta ja liikennettä varten ja loput tuotannosta vietiin ulkomaille. Tehdasteollisuus varusti kotimaista kulutusta ja sen tuotteiden viennillä kerättiin suuria voittoja kapitalisteille. Laivanrakennustoimen kautta on luotu aikanaan voittamaton brittiläinen kauppa- ja sotalaivasto, joiden avustamana kuljetettiin teollisuuden tuotteita maailman kaikille nurkille. Samoin oli brittiläisillä veistämöillä rakennettuja aluksia purjehtimassa kaikkien merenkulkumaiden lipun alla kaikilla seitsemällä merellä.

Jo ennen maailmansotaa uhkasivat Saksa ja Yhdysvallat Englannin herruutta teollisuudellaan ja kaupankäynnillään. Mutta nyt vasta maailmansodan jälkeen on Englanti lopullisesti menettänyt kummankin valta-asemansa. Vaikka jo on kulunut lähes kymmenen vuotta sodan päättymisestä, niin on sen teollisuus sodan johdosta vaikeammassa sekasorron ja lamaannuksen tilassa kuin koskaan ennen. Vaikka kapitalistit ovat yhdessä työväenliikkeen harhaanjohtajien — MacDonald, Thomas, Henderson, Snowden, Clynes ynnä lukuisat muut — kanssa yrittäneet parhaansa mukaan pelastaa ja vakiinnuttaa brittiläistä teollisuutta, niin ei siinä ole saatu pelastusta aikaan.

Kapitalistit ovat yrittäneet teollisuuden ratsionalisoimista. Siitä on ollut kyllä seurauksena teollisuuden kilpailukykyisyyden lisääntyminen yhtäällä, mutta toisaalla on uusien koneiden ja tehostetun työnsuorituksen takia lisätty entistään lukuisaa työttömien armeijaa.

Ja brittiläiset työväestön harhaanjohtajat ovat tarttuneet loordi Melchettin — entisen sir Alfred Mondin — suunnitelmaan työn ja pääoman välisestä yhteistyöstä, jotta sen avulla voitaisiin työläisten kustannuksella pelastaa Englannin kuolonkamppailussa oleva teollisuustuotanto, mutta on todennäköistä, että silläkään ei kyetä pelastamaan Englannin horjuvaa kapitalistista tuotantoa, sillä se tarvitsee keisarileikkauksen, proletaarisen vallankumouksen. Vasta sen tapahduttua voidaan Englannin teollisuus jälleen kohottaa jaloilleen.

Viimeisimmät tiedot kertovat miten tuollainen työn ja pääoman välinen yhteistoiminta tapahtuu työläisten kustannuksella. Sillä viime perjantaina allekirjoitti Englannin rautatietyöläisten järjestöjen pääsihteeri ja työväestön petturijohtaja J. H. Thomas sopimuksen, missä hän suostuu työnantajain ja järjestöjen välisissä neuvotteluissa kahden ja puolen prosentin suuruiseen palkkojen alennukseen, mikä tulee koskemaan noin miljoonaa työläistä. Täten säästetään rautatiekapitalisteille voitoiksi lähes viisitoista miljoonaa dollaria vuodessa.

Mutta vaikka työväestön petturijohtajat ja kapitalistit kuinka yrittävät yhdessä ponnistella, niin eivät he saa enää nostettua hiilentuotantoa, tehdasteollisuutta ja laivanrakennustointa entiseen valta-asemaansa ja loistoonsa. Puhumattakaan lukuisista vähäisemmistä teollisuuden eri aloista. Sillä brittiläinen hiili ei käy enää niin hyvin kaupaksi kuin ennen. Ruhrin hiili kykenee nimittäin kilpailemaan maailmanmarkkinoilla, jopa itsessään Englannissakin. Walesin, Newcastlen ja Skotlannin hiilen kanssa.

Kutomateollisuuden alalla eivät Lancashiren ja Skotlannin puuvillatuotteet; Yorkshiren villavalmisteet; Belfastin, Aberdeenin ja Leedsin pellavatavarat; ja Dundeen juutti kestä enää kilpailussa maailmanmarkkinoilla. Ne ovat saaneet vaarallisia kilpailijoita kaikkialla maailmassa Japanissa, Kiinassa, Saksassa, Yhdysvalloissa ja Englannin omissa siirtomaissa Intiassa, Canadassa ja Australiassa. Brittiläisten kapitalistien on pitänyt kilpailun pakotuksesta ja oman emämaan tuhoksi perustaa kutomatehtaita sinne missä on saatavissa raaka-ainetta ja halpaa siirtomaiden työvoimaa. Samalla on voitu ottaa käytäntöön viimeisimmät keksinnöt koneiden alalla, jotta brittiläiset kykenisivät kilpailemaan tuotteillaan suurempaa voittoa saaden entisestään yhä kiristyneillä kauppamarkkinoilla.

Sheffieldin hienotakeet eivät kykene enää kilpailemaan saksalaisten ja yhdysvaltalaisten tuotteiden kanssa, ei laadussa eikä hinnoissakaan. Birminghamin metalli-, rauta- ja teräsvalmisteet eivät myöskään kestä kilpailussa mainittujen maiden tuotteiden kanssa. Manchesterin ja Glasgowin konerakennusteollisuus ovat tulleet myös laudalta lyödyiksi, sillä siinäkin ovat voittaneet yhdysvaltalaiset ja saksalaiset tuotteet.

Tyne ja Clyde jokien suulla sijainneet suuret laivaveistämöt ovat hävinneet kilpailussa milt'ei kaiken maailman kanssa. Englannin kauppalaivaston merkitys vähenee päivä päivältä Yhdysvaltain eduksi.

Kaikki nämä seikat ovat aiheuttaneet, että Englanti on menettänyt asemansa maailman rahamarkkinoiden keskuksena Lontoossa, jonka paikan New York on jo vuosia sitten riistänyt.

Suunnaton työttömyys ja ääretön kurjuus

Kaikesta tästä on ollut luonnollisena seurauksena kurjuus työväestön keskuudessa. Viime huhtikuun lopussa nousi työttömien lukumäärä Suurbritanniassa noin 1,200,000 henkeen, joista suurin osa sai työttömyysvakuutuksen perusteella avustusta. Viimeisimmät työministeriön tiedot kertovat heinäkuun 16 päivänä olleen työttömiä yli 1,247,000 työläistä, mikä määrä osottaa yli kahdensadantuhannen lisäystä viime vuoden vastaavaan aikaan verraten. Moinen työttömyystilanne, mikä tämän vuoden kuluessa osottaa kerrassaan uhkaavaa lisääntymistä, on vallinnut hiukan vaihdellen sitten maailmansodan päättymisen. Se aiheuttaa luonnollisesti työväestön keskuudessa suurta puutetta ja ääretöntä kurjuutta kaikista avustustoimenpiteistä huolimatta.

Niinpä ilmoitetaankin terveydenhoitoministeriön viime maaliskuun loppuun päättyneen virkavuoden köyhäinavustusta koskevassa selostuksessa, että sanotun vuoden aikana oli keskimäärin 1,930,841 henkilöä, jotka nauttivat viikottaista avustusta valtion ja kunnallishallintojen varoista. Tämän lisäksi oli huomattava määrä kurjuudessa varsinaisissa vaivaisten ja köyhäin huoltoloissa. Vuoden kuluessa arvioitiin maksetun köyhäinavustuksina kaikkiaan noin 250 miljoonaa dollaria, edellisen vuoden noin 200 miljoonaa dollaria vastaan. Käytettyjen varojen lisääntyminen noin 20 prosentilla puhuu selvää mutta äänetöntä kieltä köyhälistön kurjuuden lisääntymisestä Englannissa.

Kun suuret työttömäin ja kurjuudessa elävien työläisten joukot ovat alituisena vaarana kapitalistisen yhteiskunnan olemassaololle, niin tekee Englannin hallitus parhaansa jaellessaan almuja köyhälistölle, jotta sen tyytymättömyys ei puhkeaisi mihinkään kapitalistista valtiota uhkaavaan tekoon. Mutta toisaalta ovat nämä avustettavat raskaana rasituksena valtion rahataloudelle. Englantia painaa entuudestaan suuri sodan aiheuttamien rasitusten ja velkojen taakka. Hallitusherrat pyrkivät sen johdosta keksimään keinoja tämän vaaran ja rasituksen poistamiseksi. Sillä lukuisat työläiset ovat eläneet vuodesta 1922 saakka almujen ja avustusten varassa. Ja ellei jotain ratkaisevaa tapahdu, niin tulee edelleenkin jatkumaan.

Pelastusta etsitään työttömien lähettämisessä siirtomaihin

Melkeinpä ainoana pelastuksen toiveena on työttömien lähettäminen siirtomaihin ja etupäässä suurimpaan niistä, Canadaan. Siinä mielessä avustaa Englannin hallitus maasta siirtyjiä halvemmilla kyytimaksuilla ja yrittää kouluuttaa entisiä teollisuustyöläisiä maanviljelystöihin. Mutta siitäkään ei näytä olevan toivottua tulosta, sillä siirtolaisiksi halukkaita on perin vähän, verrattuna suureen työttömien armeijaan. Vuotuinen siirtolaisuus Englannista vastannee suunnilleen täysi-ikäisiksi tulevien nuorten lukumäärää. Syynä vähäiseen siirtolaisuuteen on haluttomuus lähteä kotimaasta, kokemaan samaa kurjuutta vieraaseen maahan. Sillä Canadasta on mennyt totuudenmukaisiakin kuvauksia Englannin työläisille, jotka näkevät suurimmalta osaltaan parhaaksi pysyä entisillä asuinsijoillaan.

Canada haluaisi kyllä uusia asukkaita taistelemaan uudisviljelyksen raivaamisessa. Niin kehuvat hallitusherrat. Mutta kiihkeimmät kapitalistit ja heidän edustajansa ovat valmiit ottamaan vastaan kaikki tulokkaat. Sillä siten saataisiin teollisuuskapitalisteille erikoisen tervetullutta "teollisuuden vara-armeijaa", mikä pitäisi jo entuudestaan huonot palkat vieläkin alhaisemmalla nälkätasolla.

Torontolainen Globe-lehti kirjoittaakin seuraavaan tapaan: "Canadassa on tilaa kaikille Suurbritannian työttömille ja miljoonille muillekin ja oikeudenmukaisesti arvostellaan kun ei ryhdytä laajempiin toimenpiteisiin brittiläisten tänne tuottamiseksi ja muiden kansallisuuksien pääsyn kieltämiseksi."

Kun tiedetään Canadassa vallitsevan säännöllisen jokatalvisen työttömyyden ja kun työttömyyttä tiedetään tänä kesänäkin vallitsevan eri osissa maata, niin tuntuu kapitalistien kannattama entistään suuremman siirtolaismäärän maahan tuottaminen milt', ei mielettömyydeltä, vaikka otettaisiinkin huomioon Canadan teollisuuden säännöllinen lisääntyminen. Mutta Englannin kapitalismi olisi pelastettava ja Canadan kapitalitit tuntuvat olevan valmiita auttamaan siinä, luottaen, että siitä ei koituisi maalle niin vakavia seurauksia, kuin saattaisi tapahtua itsessään emämaassa.

Yksi asia on kuitenkin varma. Ja se on, että jos brittiläistä siirtolaisuutta huomattavimmin lisätään Canadaan, niin joutuvat työläiset täällä saman kurjuuden eteen, jota pakoon he ovat lähteneet. Mutta onhan brittiläinen kapitalismi saanut vakavan tilanteeseen lievennystä ja Canadan kapitalistit ovat saaneet kaipaamaansa 'teollisuuden vara-armeijaa."

Kun kymmenen vuoden kuluttua maailmansodan välirauhan teosta, tarkastellaan sen vaikutusta imperialististen suurvaltojen yhteiskunnalliseen elämään, niin huomataan kapitalismin joutuneen sen johdosta useissa maissa vaikeaan pulakauteen, mikä ilmenee rahakannan arvon alenemisessa, teollisuuden osittaisessa sekasorron tilassa, valtiovelkojen lisääntymisessä ja yleisessä työttömyydessä. Kaikkein pahimmin kärsii näistä ilmiöistä Englanti, jolla ei ole edes toiveitakaan siitä asemasta nousemiseen. Työttömyys uhkaa vaan edelleen lisääntyä. Sen johdosta tulee maan köyhälistö entistään kapinallisemmaksi. Kommunistisen propagandan ohessa voimistuu maan työväestön vallankumouksellinen mieliala entistään valmiimmaksi vallankumousta varten.

Kun taantumukselliset työväestön harhaanjohtajat pelaavat kapitalistien hyväksi ja työläisten vahingoksi ja kun heidän toimintansa käy tässä suhteessa päivä päivältä yhä julkeammaksi, niin avautuvat parlamentarismin lumoissa olleiden työläisten silmät näkemään MacDonaldin ja kumppanien kapitalistisen yhteiskunnan pelastamistyön tarkotuksen ja hylkäävät sen johdosta heidän johtonsa ja siirtyvät vähinerin yhä enemmän vasemmalle, päätyen vallankumoukselliseen kommunistien johtamaan leiriin.

PASIFISMI JA SOTA

New Yorkissa ilmestyvässä Yhdysvaltain Workers (kommunisti) puolueen teoreettisessa kuukausijulkaisussa, The Communistissa, kirjoittaa sen toimittaja ja veljespuolueemme agitatsioni- ja propagandajaoston johtaja, toveri Bertram D. Wolfe, otsikossa mainitusta kysymyksestä seuraavaa:

"Koska Amerikan kansoja tulisi aina kannustaa yksinomaan yhteistoiminta oikeuden ja yleisen hyvän puolesta;

"Koska mikään ei siten haittaa sellaista yhteistoimintaa kuin väkivallan käyttö;

"Koska ei ole olemassa mitään kansainvälistä ristiriitaa, välittämättä siitä mitenkä vakavia lienevätkin, jota ei voisi rauhallisesti sovitella siinä tapauksessa että kummatkin asianomaiset puolet haluavat päästä rauhalliseen ratkaisuun, ja

"Koska hyökkäyssodat käsittävät kansainvälisen rikoksen ihmisyyttä vastaan: Niin — — — päättää:

"1. Että jokaista hyökkäystoimenpidettä pidetään laittomana ja julistetaan täten kielletyksi.

"2. Että Amerikan valtioitten tulee käyttää rauhallisia keinoja ristiriitojensa sovittelemisessa milloin niitä niitten kesken ilmaantuu."

Jos meidän olisi The Communistin lukijoille tarjottava palkinto siitä, joka arvaisi kuka ylläolevan päätöksen esitti ja mikä oli se kokoomus joka tuon päätöksen hyväksyi, niin useimmat lukijoistamme arvailisivat, että sen esitti presidenttiehdokas Norman Thomas ja että sen hyväksyi sosialistipuolueen konventsioni. Toiset arvailut tulisivat kulkemaan siihen suuntaan että sen hyväksyi American Federation of Laborin konventsioni; jokin Kirkkojen Federatsionien Neuvoston konferenssi; jokin Toisen internationalen kongressi taikka Yhdysvaltain liittohallituksen senaatti jonkun Borahin, Shipsteadin taikka Brookhartin esityksestä.

Tutkikaamme hiukan tuon päätöslauselman kielenkäyttöä. Mitä siitä puuttuu ollakseen sosialistipuolueen sodasta laatima päätöslauselma? "Solidaarisuus.... yhteistoiminta.... oikeus ja yleinen hyvä.... ei mitään väkivallan käyttöä.... ei mitään kansainvälistä kiistaa, jota ei voitaisi rauhallisesti sopia.... hyökkäyssodat käsittävät kansainvälisen rikoksen ihmisyyttä vastaan...." Varmaankin on kaikki tämä sosialistipuolueen kielenkäyttöä!

Mutta sittenkin kaikki ylläesitetyt arvailut olisivat olleet vääriä. Päätöslauselmasta puuttuvat sanat ovat "Amerikan Valtioitten Kuudes Kansainvälinen Neuvosto" ja päätöslauselma oli Hughesin, Kelloggin ja Coolidgen vaalima ja se hyväksyttiin Pan-Amerikan Unionin Kuudennessa Konferenssissa, joka äskettäin pidettiin Havanassa aikana, jolloin juuri lähetettiin vereksiä joukkoja Yhdysvaltain merisotilaita Nicaraguaan. Samanlaista kielenkäyttöä esittävät sellaiset "rauhan samppioonit" kuin Kellogg ja Briand kansainvälisessä noottien vaihdossa tällä hetkellä. Tuo päätöslauselma on Amerikan tunnetuimpien imperialistien ja Amerikan imperialismin tulkitsijoiden työtä konferenssissa, jota hallitsi ja jonka olivat kutsuneet koolle Amerikan imperialistista hallitusta kontrolloivat voimat.

Jos ylläolevaan päätöslauselmaan lisäämme aseistariisumiskonferenssien kulkutaudin, neuvottelut, joitten tarkotuksena on luoda kokonainen kansainvälinen verkko sopimuksia sodan laittomaksi julistamisesta ja kiistojen pakollisesta sovittelusta, sekä julkisen sodan vastustamisen ja vakuuttelut sen poistamisesta siinä muodossa kun sitä tulkitsevat maailman imperialististen hallitusten puhemiehet, niin ehkäpä saattaisimme tulla siihen käsitykseen, että nämä hallitukset ovat tulleet vakuutetuiksi siitä propagandasta, jota sosialidemokraatit niille ovat osottaneet ja että sota on juuri tulemaisillaan karkotetuksi ikuisiksi ajoiksi maapallon kamaralta valistuneitten ja sivistyneitten kapitalististen hallitusten toimesta.

Kuvan toinen puoli

Tämä artikkeli on kirjoitettu yksitoista vuotta sen jälkeen kun Yhdysvallat liittyi viimeiseen sotaan tehdäkseen "tuosta sodasta sodan .... joka lopettaisi kaikki sodat". Mutta tällä kertaa käyttää Yhdysvaltain hallitus viisi kertaa enemmän varoja tulevaa sotaa varten varustautumiseen kuin mitä se käytti ennen viimeistä sotaa.

"Kuusi suurvaltaa, Yhdysvallat, Englanti, Ranska, Italia, Saksa ja Japani ovat lisänneet yleisiä sotilaskulunkejaan 70 pros. viimeisen sodan edellä käyneen ajan sotakulunkeihin verrattuna ja Yhdysvallat on omia sotilaskulunkejaan lisännyt 400 pros. — (YWL:n bulletiinissa "The War Danger and the Peace Policy of the Soviet Union.)

Kuumeista propagandaa pidetään yllä ja suurempia keskenään kilpailevia ilmalaivastoja rakentavat imperialistiset vallat "hyvän tahdon" ja "kansainvälisen rauhan" lippujen alla. (Lindbergh, Fitzmaurice, Köhl, Huenefeld, Nobile, Lebrix ja Goests ovat vain muutamia "hyvän tahdon lentäjien" viimeisimmästä sadosta).

"Viimeisen neljän vuoden aikana on Yhdysvaltain ilmalaivasto kasvanut 67 pros. Englannin 82 pros., Japanin 100 pros., Ranskan 22 pros. Italian 220 pros. ja Neuvostoliiton rajalla olevien maitten ilmalaivastot yli 100 pros."

Kemikaaleilla sodankäynti kun on nyt julistettu "raakalaismaiseksi" ja sopimuksia kun parhaillaan laaditaan sen "laittomaksi" julistamisesta, niin kokeiluja tehdään parhaillaan uusilla myrkkykaasuilla ja uusia myrkkykaasuja valmistetaan, joitten tappavaisuus on monta kertaa suurempi kuin ennen ja näitten myrkkykaasujen valmistamista kaiken lisäksi kiirehditään mahdollisimman kuumeisesti.

Sota ilmassa, mekaaninen sodankäynti, sota kemikaaleilla ja taudinbakterioilla, sota kuolemansäteillä ja muilla uusilla salaperäisillä keksinnöillä, sota, jossa ei tule olemaan mitään erotusta rintaman edessä taikka sen takana olemisella, sota jossa teollisuuskeskuksia satojen, jopa tuhansien mailien matkan päässä varsinaiselta sotarintamalta voidaan pommittaa, kaasuttaa, saastuttaa ruttotaudeilla ja pyyhkäistä olemattomiin, sota jonka luonne on sellainen, että ellei sitä lopeteta ajoissa kukistamalla kapitalismi, niin se lupaa täydellistä sivistyksen pirstaamista — sellainen on tausta, jolle aseistariisumiskonferenssit, hyökkäämättömyyden sopimukset ja hyvän tahdon lennot ovat ainoastaan vähäpätöisiä, mutta välttämättömiä ja asiaan kuuluvia lisäkkeitä.

Kymmenen vuotta sen jälkeen kun käytiin sota kaikkien sotien lopettamiseksi on kasaantunut sellainen kansainvälisten vihamielisyyksien vuori, että sen rinnalla näyttää 1900—1914 välinen aikakausi joltakin idyllimäiseltä rauhanaikakaudelta. Vihamielisyys Englannin ja Yhdysvaltain välillä on ottanut ennen 1914 aikaisen, se on ennen viime sodan aikaisen kilpailevan taistelun paikan, jota käytiin Englannin ja Saksan välillä. Yhdysvallat on julistanut, että Englannin ei enää pidä hallita valtamerien aaltoja laivastolla, joka on yhtä suuri kuin kahden sitä lähinnä seuraavan maan yhteensä, vaan että Yhdysvalloilla tulee olla suurempi laivasto kuin millään muulla maalla. Europan mannermaa on kokonainen vihamielisyyksien verkko ja lukemattomia "pikkusotia" on siellä käyty lakkaamatta sitten Versaillesin rauhansopimuksen tekemisen päivien. Tyynimeri ja sen rantamat muodostavat toisen ruutikellarin. Yhdysvalta käy parhaillaan sotaa Nicaraguaa vastaan ja toista sotaa Kiinan vallankumousta vastaan. Suur-Britannian hallitus käy sotaa Kiinaa, Egyptiä, Intiaa ja läheisen idän kansoja vastaan. Ilmapiiri on imperialististen vihamielisyyksen kyllästyttämä ja sotaan varustelu, jonka veroista ihmiskunta ei milloinkaan ennen ole nähnyt, on parhaillaan käynnissä täyttä päätä.

Mutta vieläkin suurempi kuin imperialististen valtojen keskinäiset vihamielisyydet ovat, on kaikkien imperialististen valtojen yhteinen vihamielisyys Neuvostoliittoa kohtaan. Arcosin toimiston hyökkäys Lontoossa, Englantilais-Venäläisten suhteitten katkaiseminen, hyökkäys Pekingissä Neuvostoliiton lähetystöön, Voikoffin salamurhauttaminen Puolassa, Yhdysvaltoihin Neuvostoliitosta lähetettyjen kultaharkkojen vastaanottokielto — kaikki nämä ovat vain muutamia niistä törkeistä teoista ja provokatsioneista, joita imperialistiset vallat ovat harjoittaneet Neuvostoliittoa vastaan.

Ainoastaan se tahallinen ja tarmokas rauhanpolitiikka, jota Neuvostoliitto on ajanut, on tähän mennessä estänyt sodan puhkeamasta muodossa, jossa yhdistyneet imperialistiset vallat olisivat hyökänneet maailman työväenluokan kotimaata vastaan ja maailman sorrettuja kansoja vastaan. — (Jatk.)

Ft. Williamin uutisia

NAISTEN ALUEJUHLAT

Meillä on nyt täällä tulossa ne naisosastojen toimeenpanemat aluejuhlat, josta allekirjottanut saa sanoa näin juhlallisesti, että niistä tulee varmasti loistavat ja puoleensa vetävät. Ohjelman monipuolisuuskin sen jo todistaa, että me naiset emme aina turhia lörpöttele, vaan niin kuin sen vakuutetaan, että tulemme saamaan suuren yleisön juhliimme.

Me naisethan olemme aina olleet kaikkien juhlien kyllä suosiossa. Ja nuo tytöt ja pojat, nehän ne ovat aina naisten juhlille olleet niin suosiolliset täällä Williamissa, että ei niin pieniä kemuja ole meillä olut, etteikö ne olisi meitä miellyttävällä ja läsnäolollaan kunnioittaneet. Siksi tämän uutisen allekirjottaja on siinä vahvassa uskossa, että joka mies ja nainen, nuori ja vanha, tulee nauttimaan meidän naisosastojen aluejuhlista. Sis tervetuloa 19 päivänä elokuuta Willamiin!

Juhlat pidetään kentällä. Kyydin saa suomalaisen haalin edestä joka aika ja juhlia jatketaan Fort Williamin haalilla illalla. Kaikki mukaan!

INTOLALAISTEN VIERAILUMATKA

Täällä oli Intolan näytelmäseura näyttelemässä sitä "Isontalon Anttia". Minun mielestäni "Isoo", Antti, oli varustettu hemisydellä, mutta sitä ei voi sanoa hänen jälkeläisestään, surullisen kuuluisasta Rummin Jussista, jonka muistopatsas häpäisee Tampereen kaupungin puistoa ja joka vielä ilman täydessä kunnossa ei ollut. Jossain iltamissa tuli vähän, joten tulos lienee ollut pieni.

PIONEERIEN JUHLAT

Pioneerien juhlat on ihan ovella, jotka vietetään Intolan haalilla, joten en voi muuta sanoa, ja toivoa kun kaunista ilmaa ja runsaalla mitalla hyvää juuua pienille pioneereille. — Luutamummo.

Eri paikkakunnilta

Rosegrove, Ont.

KOLIMINEN HUIPUSSAAN

Kolimisesta on viime aikoina puhuttu paljon metsämiesten keskuudessa, mutta tuskinpa se missään on kohonnut niin huippuunsa kuin täällä olevalla Anselm Aho kämpällä.

Yllämainittu kämppä joutui boikottitilaan jo muutamaa päivää ennen yleisen pohjois-Ontarion lakon alkamista. Isäntä vaati, että miesten on kannettava rautatieasemalta kämpälle parin mailin matkan päästä, ilman mitään korvausta ja vetää ruuasta $1.05 päivältä. Komentoon kuului lopuksi: "kun isäntä käskee, niin se on tehtävä, joka ei tee saa ottaa passin ja lähteä", ja julisti "Miehet lähtivät ja julistivat kämpän boikottiin.

Kun sitten monen viikon odotuksen jälkeen tämä "herra" viimein miettiutti miesten puut, pölkyt ja kovan taajan, niin "skeilipuut" valmiiksi, ennenkuin päästi kämppään. Kun miehet saivat sitten nämä metsässä, jopparin määräysten mukaan tehdyt "skeilipiinnä", näkivät he, että osa puista ei mittari oli mennyt ei kolivansa yhtään, olikin nyt katkaistu suuriksi, joten ne eivät puunsa tämä kolimisen kohosi kuitenkin vain kokoin palkkoja ympäri.

Vaivalloista sitten jappari kuoli katkaisi pöytäkirjaan, mutta niin ristähän hyeksi sanoen, että: "kaikki miehet eivät ole olleet joka aterialla syömässä ja sitten niin on ole pakoitettu maksamaan täyttä, sekä tehneen oikeutta della kuin!"

Lopuksi oli sitten jappari sellittänyt, että järjestyneitä työläisiä hän ennen ota kämpälleen, "sillä niitä on saatavana valkoisiakin". Mainittu sopii, että ylläminnittu jappari on näihin vihollisia, kun ne järjestyneisiin työläisiin. Toivottavasti hänelle näyt annetaan ansaittu opetus järjestyneiden työväen taholta. — Miesjärjestyneiden saapuu sekin, että lenkkiin mittareissä, että kun ottamaan perukan tuon jappari saamaan kämppään Ahon kämpän miehille, kun nämä lakon loputtua kysyivät työtä. Vastaukseksi kuului: "Ei passaa, katkaisin pöydän tyhyeksi". Sanomana päivänä haki mainittu jappari muualta ainoastaan miestä kämpälleen. Mahtoikohan vastaus sisältää mitään enempää? — S. —

No. 163 — 1928

Liikkeenhoitaja halutaan

Vapauden Port Arthurin konttorin hoitajan paikka julistetaan täten toimeenkykenevien haettavaksi. Etutilalla otetaan huomioon henkilö, joka voi kirjottaa uutisia sanomalehteen. Ilmottakaa hakemuksessanne myöskin muut mahdolliset kykynne. Valituksi tulevan täytyy hankkia $2000.00 luotettavan takauksen. Ilmottakaa mihin työväen järjestöön ja miten kauan siihen olette kuuluneet. Lähettäkää hakemuksenne mahdollisimman pian sillä valinta tehdään heti kun kyvykkäitä hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella

Vapauden Johtokunta,

Box 69, Sudbury, Ont.

Työväen urheilu

Aktiiviurheilijain tiedonanto Suomen työläisurheilijoille

Työväen urheiluliikkeen eroittaa porvarillisesta urheilusta ennenkaikkea se, että työläisurheilu on kansainvälistä ja vapaata kaikesta kansalliskiihkoisesta karsinapolitiikasta. Huippuun tämä kansalliskiihko porvariurheilussa nousee n.s. olympialaiskilpailuissa. Tämä on sodan jälkeisenä aikana mennyt niin pitkälle, että kaikki voitetut maat suljettiin ilman muuta pois olympialaisista. Työväen urheiluliikkeessä ei tällainen saisi tulla kysymykseen.

Työläisurheilijoiden tulee olla kansakäymisessä kaikkien maiden työläisurheilijoiden kanssa.

Suomen Työväen Urheiluliitossa onkin tätä periaatetta aina näihin asti noudatettu. Mutta nyt näyttää valitettava muutos tässä suhteessa tapahtuneen. Viime kesän liittokokouksessa valitulle liiton johto on alkanut harjoittamaan myöskin porvariurheilulle ominaista kansalliskiihkoista karsinapolitiikkaa. Se on ryhtynyt myöskin karsinoimaan eri maita, joiden kanssa ei saataisi olla yhteydessä. Tällä kerralla on pannaan julistettu Moskovassa elokuulla pidettävät Spartakiadikisat. Työläisurheiluväki kautta maan on sadoissa ja tuhansissa lausunnoissaan kuitenkin selvästi vaatinut osallistumista myöskin näihin kilpailuihin. Samoin viime kesänä pidetty TUL:n liittokokous päätti, että kisoihin osallistutaan. Myöskin on 8 eri piirikokousta tuona aikana vaatinut osallistumista ja liittoäänestystä asian johdosta.

Suomen työläisurheilijain valtavan suuri enemmistö on ehdottomasti Spartakiadeihin osanoton kannalla.

Mutta kaikista näistä toivomuksista huolimatta on liiton johto kylmä koko asialle. Kylmästi, liiton sääntöjen vastaisesti, se myöskin hylkäsi työläisurheilijoiden liittoäänestysvaatimuksen. Urheiluväen on vaikea uskoa muuta kuin että liiton johto on poliittisista syistä lähtenyt tälläiselle omituiselle polulle. Oikeistopolitikot vastustavat nyt osanottoa Moskovan kisoihin, ja on luultavaa, että vasemmistopolitiikot tulevat vastustamaan osanottoa tuleviin kisoihin.

Työläisurheilijat tulevat vastustamaan molempia näitä suuntia ja vaatimaan osanottoa molempiin kisoihin.

Jos me tällaisen kannan johdosta rangaistuan, niin sille emme mitään voi. Tiedämme, että kaikki todelliset työläisurheilijat eivät anna mitään arvoa tälle rankaisulle. Liittotoimikunta rankaisi jo niitäkin, jotka ottivat osaa Oslon talvi-Spartakiadeihin. Eikä varmaankaan kukaan ole sitä mieltä, että osanottajat olisivat tehneet mitään rikosta työläisurheilun periaatteita vastaan. Kilpailu toisten työläisurheilijain kanssa ei ole mikään rikos. Rikos sitävastoin on antaa porvarien olympialaiheen (Korholin-Koski) ilman muuta kilpailla työläisurheilijoiden kanssa. Nykyinen liittotoimikunta ei kuitenkaan rangaissut tästä ketään.

Porvarien olympiamies saa rankaisematta kilpailla työläisurheilijoitten kanssa, mutta nyt uhataan rankaista siitä, kun kilpailee toisten työläisurheilijain kanssa.

Tätä ei rehellinen työläisurheiluväki tule koskaan hyväksymään. Ei myöskään uhalla, vaikka eroitettaisiin liitostakin. Erottaminen tälläisen syyn takia ei ole häpeäksi. Se päinvastoin koituu häpeäksi erottajille. Sillä oikea työläisurheilun periaate ei tällaista tunnusta oikeaksi.

Suomen työläisurheiluväki! Me tiivistämme rintamaamme niin oikealta kuin vasemmaltakin tulevia poliittisia virtauksia vastaan. Me olemme kaikkien työläisurheilijoitten kanssa yhteydessä. Tätä todistaa sekin, että saat aktiivimiehet ja -naiset ovat ilmoittautuneet lähtemään Spartakiadeihin. Kun jonkun toimikunnan päätökset alkavat mennä kokonaan vieraille aloille, on niiden noudattaminen lopetettava.

Me lähdemme siis joka tapauksessa Spartakiadeihin. Rangaistuina emme kuitenkaan tule itseämme pitämään. Mutta sen tulee saamaan liiton johto. Koko Suomen työläisurheiluväki tulee tätä vaatimaan. Paikallisten ammattiosastojen ja muiden työväenjärjestöjen toivomme järjestävän lahjoituksia ja keräyksiä niiden hyväksi, jotka joutuvat ostamaan lipun Venäjän rajalle asti. Venäjän puolella on kaikki vapaata.

Tunnuslauseemme olkoon:

Kilpaileminen kaikkien työläisurheilijoitten kanssa vapaaksi! Jyrkkä ero porvariurheilun kanssa!

Työläisurheilutervehdyksin:

Helsingin työläisurheilijoiden yleisen kokouksen valitsema Spartakiaditoimikunta

K. Ponsen, O. Virtanen, H. Pettilä, P. Lagerstam, Lahja Salo.

Long Laken kilpailut

Urheilutulokset 15 p. heinäkuuta pidetyistä kilpailuista.

Miesten viisiottelu: 1) Perä, Creighton Yritys, 308.82. 2) Kolari, Beaver Laken Jehu, 302.87. 3) Tuori, Sudburyn Kisa, 282.87.

Naisten kolmiottelu: 1) H. Hänninen, Long Laken Jyry, 140.94. 2) A. Ritari, Sudburyn Kisa, 136.44. 3) N. Salo, Sudburyn Kisa, 131.87.

Poikain kolmiottelu alle 16 v.: 1) N. Myllynen, Beaver Laken Jehu. 2) A. Mäkinen, Long Laken Jyry. 3) R. Kauhanen Sudburyn Kisa.

Tytöt alle 14 v.: 1) Fenni Kolari, Beaver Laken Jehu.

Pojat alle 14 v.: 1) K. Nurmi, Sudburyn Kisa, 2) R. Kauhanen, Sudburyn Kisa. 3) J. Johnson, Sudburyn Kisa.

Naisten kiertopalkinnon, A. Heiskasen lahjoittaman kilven, voitti Sudburyn Kisan naiset tuloksella 370.69 p. Jyryn tulos 362.13 p.

Kilpailu Kirkland Lakella

Kirkland Laken V.- ja U.-seura Jymyn järjestämissä kilpailuissa 29 p. heinäkuuta saavutettiin seuraavia tuloksia:

Miesten viisiottelu, johon kuului kuula, pituus, kiekko, kolmiloikka, ja 200 m. juoksu. Osanottaja ollen viisitoista:

1) H. Jaskari, Jymy, 328.17 p. 2) E. Kuusisto, Ilo, 317.70 p. 3) E. Bask, Ilo, 312.48 p. 4) V. Vauhkonen, Jymy, 312.24 p. 5) A. W. Kivinen, Jymy, 311.05 p. 6) V. Vallenius, Ilo, 311.00 p.

Yksityislajien voittajat:

Kuulantyöntö J. Mäenpää, Jymy, 10.53 cm. Pituushyppy V. Vallenius Ilo. 5.50 cm. Kiekonheitto H. Jaskari. 31.10 cm. Kolmiloikka V. Vallenius 11.23 cm. 200 m. juoksu E. Kuusisto 25.3 sek.

Poikain alle 18 v. kolmiottelu, kuula, korkeus ja 100 m. juoksu. Osanottajia 6.

1) V. Salomaa, Ilo, 218.56 p. 2) A. Jaakkola, Ilo, 206.00 p. 3) E. Hela, Into, 187.75 p. 4) E. Salomaa, Ilo, 180.56 p.

Naisten kolmiottelu, kuula pituus, 100 m.

1) A. Ranta, Jymy, 141.50 p. 2) A. Puuronen, Into, 137.08 p. 3) T. Lehto, Jymy, 103.10 p.

Yleinen 3,000 m:n juoksu:

1) J. Saloranta, Ilo, ajalla 10 m. 9 sek., 2) V. Vauhkonen, Jymy, 11 m. 12 sek., 3) K. Tammilaakso, Ilo, 11 m. 51.2 sek.

Loppujen lopuksi suoritettiin 4x100 m. viestinjuoksu Timminsin Ilon ja Kirkland Laken Jymyn välillä. Kilpailun voitti Kirkland Laken Jymyn joukkue, ajalla 55 sek., Timminsin Ilon joukkueen seuratessa 4 metriä jälessä.

Kilpailut onnistuvat kohtalaisen hyvin. Pientä tyytymättömyyttä sai aikaan palkintotuomarien tottumattomuus. Mutta kuten tiedämme, on seuramme koko vilkkaassa toiminnassa, niin ehkä seuraavissa otteluissa pystyvät palkintotuomaritkin toimittamaan tehtävänsä virheettömästi.

Vallitkoon edelleen hyvä yhteisymmärrys meidän ja naapuriseurain välillä! — V. V..nen.

NAISTEN OSASTO

Kirkland Lake, Ont.

Naisosaston työkokouksessa heinäkuun 16 p. käsiteltiin Timminsistä tulleen kirjelmän johdosta, koskien nuorisokurssien oppilasmäärästä, sillä nuoriso-osasto oli valinnut vain kolme kursseille menevää syystä, kun ei tahdo olla oikein siihen tilaisuutta yhdellä yhdestä syystä ja toisella toisesta, sillä työläisellä tässä kapitalistista, sillä työläisellä tässä kapitalistisessa yhteiskunnassa on syy jokapäiväisen toimeentulonsa vuoksi, niin päivän tärkein kysymys kuin se todella onkin. Vaan naisosasto, siitä huolimatta käsitteli asiaa koko laajasti ja päätti lähettää kursseille ainakin kolme lisää, ja kerätä varat näille kursseille meneville. Päätettiin valita viisihenkinen komitea, joka hommaa iltamat. Komitea ryhtyikin heti innolla asiaan ja hommasi kukkailtamat, ja sen yhteydessä onkimista. Keräsi tavaroita, joita olikin kerääntynyt aikapaljon. Iltamat pidettiin haalilla keskiviikkona heinäkuun 25 p. Yleisöä oli kerääntynyt melko paljon. Ja olivat oikein uhrautuvaisia tämän asian hyväksi. Olivat innostuneita onkimiseen, että tavarat näytti aivan loppuvan alkuunsa, joten ehkä hitaimmat jäi aivan ilman hyvää "kalan saalista." Vaan luulen, että sentään kaikki olivat tyytyväisiä tähän illanviettoon. Sillä saihan siellä pistää jalalla komeasti kun Virran Jukka soittaa kajahutteli hikipäässä sen minkä haitarin palkeista ennätti.

No niin. Iltamista tuli sievoinen summa. Onkimisesta 33.25, keräyksestä 5.42, kukista 50.00, yleistulot 88.67. — Niin sitä saadaan kuin käymme kaikki hommaan yhteisen asian hyväksi. Ja jos mikään, niin tämäkin asia on sen arvoinen, että kannattaa lainata huomiota juuri nuorison kehitykseen. Sillä onhan se jaloa ja suurta saada tuntemaan meidän työläisluokan tyttäret ja pojat, että minne johtaa porvarillinen mädännäisyys. Onhan se jo hyvä askel täällä pohjois-Ontariossakin, että on saatu edes nämä nuorisokurssit, joissa on tilaisuus selvitellä nuorison tehtäviä ja ennenkaikkea luokkakysymyksiä. Siis monikin äiti ja isä varmaan on ajatellut sydän asiana saada lähettää lapsensa kursseille siinä mielessä, että oppii edes alkuaakkoset ja että voisi ponnistella sen nurinkurisen järjestelmän särkemiseksi jossa me tänä päivänä olemme. Sillä jokainen meistä vanhemmista toivoo lapsilleen valoisampaa tulevaisuutta, parempaa minkä itse olemme saaneet. Sillä meistä monikin äiti ja isä on saanut vanhoillisen sekä heikon kotikasvatuksen, sillä tietoisuutta en puuttunut ja puuttuu. Vaan tehkäämme parhaamme tästä lähtien edes nuorison eduksi, sillä joka päivä meitä vaara uhkaa vallassaolevan luokan taholta, sillä kaikkialla se aseitaan valmistaa. Vaan tehkäämme innolla työtä, niin vanhat kuin nuoretkin, ja murtakaamme kaikki esteet tieltämme. Ja murtakaamme kaikki vankilainmuurit, joissa sadattuhannet työläiset on rääkätty ja kuoliaaksi kidutettu ja luokaamme tilalle uusi yhteiskunta ja työntasavalta. Siis ei ole sen kauneimpaa nähdä kuin työläisorjat vapautuu riiston ja sorron alta.

Pian tulee ne naisten puhujakurssitkin tänne. Silloin kaikki sinne kuka suinkin pääsee, sillä onhan se yksi askel eteenpäin meidän naisten keskuudessa, että olemme tilaisuudessa menemään puhujakurssille. Täällä Canadassakin sitä pyritään ja päästään eteenpäin, vaikka hitaastikin. Ei sitä voi ajatella, että meistä noin vain puhujia tulee kun me kursseilla käymme, ainakaan kaikista, vaan ei oppi ojaan kaada, sanotaan sanassakin. Opimmehan edes aakkoset joka monellekin on vielä "hepreaa". Pyrkikäämme naisetkin kehittämään itseämme, että meistä on apua taisteluareenalla miesten rinnalla.

Naisosaston kokoukset on joka toinen maanantai. Paljon vielä on tilaa, tulkaa sellaiset, jotka olette syrjässä, asioita pohtimaan. Innostusta vaan tarvitaan. Siis kaikki mukaan, että olomme korjaantuu. — Toverillisin tervehdyksin. O. R.

Ammatillinen liike

Lakkoavustuskeräys p.-Ontarion lakkolaisille

Port Arthurin osuusruokalan lahjoitus	$100.00
Sudburyn osuusruokalan lahjoitus	100.00
Creighton kommunistisen kaupunkikomitean lahjoitus	25.00
Suomalaisen Järjestön Toronton osaston lahjoitus	100.00
Suomalaisen Järjestön Port Arthurin osaston lahjoitus	100.00
Suomalaisen Järjestön Sudburyn osaston lahjoitus	100.00
Suomalaisen Järjestön Montrealin osaston lahjoitus	25.00
Suomalaisen Järjestön Creighton osaston lahjoitus	25.00
J. Vuokko, yksityinen lahjoitus	4.00
Vapauden työläisten keräys	64.00
South Porcupinen osuusruokalan keräys	10.25
Sudburyn kommunistiryhmän No. 5 keräys	36.75
Blairmoren kommunistiryhmän keräys	7.75
Kenogamin kommunistiryhmän ja metsämiesunion keräys	87.35
Timminsin osuusruokalan keräys	3.50
Suomalaisen Järjestön South Porcupinen iltamat	53.00
Suomalaisen Järjestön Timminsin osaston iltamat	40.60
Suomalaisen Järjestön Fort Williamin osaston iltamat	32.25
Suomalaisen Järjestön Sudburyn osaston iltamat	30.75
Suomalaisen Järjestön Bruce Mines, ja naisjaoston iltamat	20.00
S. J. Kenogamin osaston ja metsämiesunion iltamat	20.45
E. Järvi, keräys	34.85
J. Saaristo, keräys	6.15
E. Salo, keräys	8.35
H. Multala, keräys	6.00
A. Aromaa, keräys	4.65
E. Perkiö, keräys	21.45
J. Virta, keräys	11.50
B. Järvi, keräys	14.15
J. Manninen, keräys	10.40
V. Rosvall, keräys	9.35
E. Korby, keräys	10.00
O. Niskanen, keräys	15.00
J. Vuokko, keräys	12.00
V. Urpunen, keräys	3.50
Yhteensä	$1153.00

Tähän mennessä ei ole vielä saatu täyttä selostusta pohjois-Ontarion lakkokomitealta, eikä myöskään kaikkia tilityksiä, kuten Kirkland Lakelta ja Rosegrovesta ja mahdollisesti on vielä toisiakin lahjoituksia ja tiliselvityksiä mistä ei union keskuskomitealla ole täyttä selvyyttä. Tämä viivästyminen johtuu pääasiassa siitä, että lakon aikana jouduttiin huolehtimaan lakkolaisista useammassa eri keskuksessa, joten tilityksetkin ovat viivähtäneet.

Läheisemmässä tulevaisuudessa tullaan luonnollisesti tekemään loppuselostus lakkokeräyksestä.

Pohjois-Ontarion kuorimakämppien lakko on nyt loppunut ainakin siihen määrään, että varsinainen avustuksen keräys voidaan lopettaa. Lausumme pohjois-Ontarion lakkolaisten sekä Lumber Workers Industrial Union of Canadan keskuskomitean puolesta parhaimmat kiitokset kaikille niille tovereille, jotka ovat näin avokätisesti avustaneet avun tarpeessa olleita lakkolaisia. Voimme varmuudella sanoa, että vain tämä tarmokas avustustoiminta kykeni lujittamaan puutavaraherroja vastaan tappelevien metsämiesten taistelurintaman niin lujaksi, että he kykenivät viemään lakkonsa voitokkaaseen loppuun.

L. W. I. U. of C. keskuskomitean puolesta Alf. Hautamäki.

L. W. I. U. of C:n pohjois-Ontarion aluekomitean tiedonantoja

Aluekomitean tiedonantoja

Teen hiukan selvää siitä lakosta, koska siitä on julkisuudessakin jo kyselty. Täytyy myöntää, että on ollut liian pitkä äänettömyys; että ei tiedotettu asioista aikaisemmin. Osaksi on ollut syynä se, kun lakko osaksi lopetettiin ja miehet meni kämpille töihin ja jokainen kai tietää, että kuinka voidaan toimia sellaisia asioita joita työnsä lomassa joutuu hoitamaan.

Sitten kun ei ole tilanteessa tapahtunut mitään erikoisempaa muutosta, vaan kuten aikaisemmin on ilmoitettu, on lakko voitettu, paitsi ne 6 kämppää, jotka edelleenkin ovat lakon alaisena, joista ei ole nyt ilmoitettu, että mihin päin niillä on asiat kääntyneet.

Mitä sitten tulee siihen puoleen, ettei olla julkaistu minkäänlaisia tietoja siitä varallisuuspuolesta, niin siinä oltiin sitä mieltä, että ei jokaista erää julkaista erikseen, vaan annetaan olla julkaisematta, että saadaan useampia eriä yhtäaikaa ja koska aivan viimepäivinä on rahaa eniten tullut ja samoin mennyt. Nyt voidaan tähänastiset tulot julkaista, vaikka nämä ei suinkaan ole vielä lopulliset. Sillä keräyslistoja on vielä palauttamatta ja samoin avustusta annetaan miehille, jotka ovat vielä lakon alaisia.

Tässä yhteydessä julkaistaan pohjois-Ontariosta kerätyt lakkoavustukset, mitkä tähän mennessä ovat tulleet aluekomitealle. Samalla pyydetään kaikkia kerääjiä viipymättä ilmoittamaan jos keräyksiä on jäänyt pois tai on muuten muistuttamista.

Avustusta on lähetetty seuraavasti:

So. Porcupinessa, avustusilt.	$53.00
Timminsin poikatalon lahjoitus	3.50
Timminsistä, avustusilt.	40.60
So. Porcupinesta kerännyt V. Kuusela	10.25
Driftwoodissa kerännyt Viktor Siltti	24.40
Hearstissä kerännyt E. Kinnunen	35.00
K. Salo kerännyt	6.25
Timminsistä kerännyt I. Mäenpää	12.15
So. Porcupinen agit. prop. k.	25.00
Kirkland Lakelta	136.00
Hoylesta A. Laineen kämpältä M. Tanner	20.00
Yhteensä	$366.15

Lahjoituksista aluekomitea lakkolaisten puolesta lausuu kiitokset kerääjille ja lahjoittajille. — L. N.

AMSTERDAM HEIKKENEE SAKSAN METALLITYÖVÄEN LIITOSSA

Saksan ammatillinen liike on ollut näihin asti amsterdamilaisen reformistiklikin lujimpia linnoituksia. Sen johtajat olivat maailmansodan aikana uskollisimpia sotapolitiikan tukijoita ja ensimmäisiä pettämässä työväen vallankumoukselliseksi kehittynyttä joukkoliikettä keisarivallan kukistamisen jälkeen. Nyt näyttää, että työläisten silmät alkavat vähitellen aueta, koska metallityöväen liiton liittokokousedustajain vaaleissa vasemmiston asema vahvistuu oikein huomattavasti, samalla kun amsterdamilaisen reformistisakin voimat heikkenevät. Seuraavat numerot osoittavat vaalien tuloksia:

	Opositio. 1926	Opositio. 1928	Amsterdamil. 1926	Amsterdamil. 1928
Berlini	13,625	22,112	10,195	17,899
Gotaa	242	316	36	30
Dresden	1,651	4,076	2,901	9,285
Leipzig	3,368	3,793	4,144	6,716
Dusseldorf	875	1,296	1,048	1,531
Essen	1,194	1,330	1,152	1,544
Bochum	511	438	509	658
Herne	95	144	95	138
Gelsenkirchen	511	272	509	601
Barmen	343	452	564	822
Solingen	2,065	4,055	142	1,189
Opladen	373	485	64	73
Remscheid	227	887	344	360
Halle	(Reformistit eivät kyenneet asettamaan omia listoja.)			
Bremen	648	841	1,626	2,548
Krefeld	61	86	193	183
M.-Gladbach	263	386	63	132
Stettin	455	450	927	937
Torgelov	469	537	33	50
Munchen	773	551	1,611	2,088
Köln		1,509		3,800

SUOMESTA

NUORA JA PARTAVEITSI OLIVAT TEHOTTOMIA — JUNA VASTA MURSKASI

Auran Leinikkalan kylässä yritti heinäk. alkuviikolla Matti Mäkynen-niminen mies hirttää itsensä, mutta nuora katkesi. Pari päivää sen jälkeen viilsi hän partaveitsellä kurkkuunsa, mutta haavat eivät olleet hengenvaarallisia. Nyt heittäytyi hän Liedossa junan eteen. Junakaan ei huolinut. Tyrkkäsi sivuun. Tämä tapahtui kuitenkin niin kovalla vauhdilla, että hän sairaalaan vietynä heitti henkensä. Tämä näin kovasti päiviinsä kyllästynyt oli noin 45-vuotias.

TAMMISAARESTA VAPAUTUNEITA

Jälleen viisi toveria suorittanut "asevelvollisuutensa"

Heinäk. 10 pnä pääsi jälleen Tammisaaren pakkolasta vapaaksi viisi toveria: Niilo Haapanen, Erkki Leinonen ja Kalle Koskelo, kaikki Kajaanista, sekä Eino Hyvärinen Iisalmelta ja Esa Hietanen Kuopiosta. He ovat kaikki vuoden 1926 Kainuun jutun johdosta tuomittuja ja tulivat nyt loppuun palvelleeksi heille mätkätyn 2 vuoden tuomion.

Toivotamme toverit tervetulleiksi takaisin taisteluriveihin.

OHRANA TODELLINEN VALLANPITÄJÄ

Viime toukokuun 30 p:nä jätettiin Oulun lääninkansliaan talollisentyttären Helga Kivelän passianomus, jolla hakija anoi saada passin Neuvosto-Venäjälle, ollen matkan tarkotuksena käydä tapaamassa kahta veljeään, jotka ovat Neuvosto-Venäjällä olleet lähes kymmenen vuotta.

Antamallaan päätöksellä on lääninhallitus hylännyt tehdyn anomuksen. Päätöksessä vain tavanomaisesti sanotaan, että "lääninhallitus on tutkinut asian, mutta ei katso voivansa hakemukseen suostua." Näin ollen ei päätöksestä valittaessa voi tehdä mitään todisteita kieltoperusteita vastaan, kun ei niitä anneta asianomaisten tietoon. Se, mistä kieltoperusteet ovat lähtöisin, ei tässä tapauksessa ole lainkaan epäselvää, sillä hakemuspapereihin on liitetty lähetepäätös, jolla on hakemuksen suhteen vaadittu ohranan lausuntoa, ja Rovaniemen ohrana on ne vielä tuhrinut leimallaan. Siis kielto on lähtöisin ohranasta, mutta hakijalle ei suoda tilaisuutta edes oikaista, vaikkapa ohrana olisi hänestä antanut aivan valheellisia tietoja.

Tässä tapauksessa kiinnittää vielä erikoisesti huomiota se, että kysymyksessä on syrjäiseltä maaseudulta kotoisin oleva 18-vuotias neitonen, joka ei minkään järkisyyn mukaan ole katsottavissa "yhteiskunnalle vaaralliseksi" henkilöksi.

Niinikään epäsi Oulun läänin maaherra äskettäin passihakemuksen eräältä 14-vuotiaalta pojalta, jonka oli aikomus vanhempainsa luvalla osallistua Neuvosto-Venäjälle suunniteltuun lasten retkeen. Hänetkin kai katsottiin yhteiskunnalle vaaralliseksi. Jos Valko-Suomi lepää niin heikoilla perusteilla, että pelätään jo lastenkin voivan sen kumota, niin silloin sitä ei mikään pelasta. Viranomaisten itsensäkin kannalta luulisi olevan viisaampaa, etteivät tekisi itseään naurettaviksi.

P. VOIMAN TOIMITTAJA VAIMOINEEN TUOMITTU 1 V. KURITUSHUONEESEEN

Olleet Vaasan hovin mielestä valmistelemassa valtiopetosta

Vaasan hovioikeus on heinäk. 13 pnä antanut päätöksensä oululaisen toverilehden Pohjan Voiman vastaavaa toimittajaa N. Aaltosta ja hänen vaimoaan Aadolfina Aaltosta vastaan nostetussa valtiopetosjutussa. Hovioikeus katsoi heidän "valmistelleen valtiopetosta", tuomiten kummankin 1 vuoden kuritushuonerangaistukseen ja menettämään kansalaisluottamuksensa 5 vuoden ajaksi.

Kreikan sisäiset selkkaukset

Pangalos hyökkää Venizelosta vastaan, syyttäen häntä kuuden valtiomiehen murhasta

ATEENA, elok. 1. — Kenraali Pangalos, jonka pääministeri Venizelos vapautti vankilasta heti hallituksen johtoon tultuaan, on julkaissut "Rathimerini"-nimisessä lehdessä ankaran hyökkäyksen Venizelosta vastaan, syyttäen häntä siitä, että olisi vaikuttanut kuuden valtiomiehen teloittamiseen v. 1922, ja luvaten julkaista asiakirjoja väitteidensä todistukseksi.

Pangalos on edustajakamarin ehdokkaana Ateenan piirissä tulevissa vaaleissa. Venizelos on samassa piirissä ehdokkaana, ja arvellaan, että hän tulee paikan valloittamaan.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 819 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Harvinainen tilaisuus farmille aikoville

Farmi myytävänä luonnon ihanalla paikalla ison leveän joen rannalla, maata on 232 eekkeriä, maa on hyvää maanviljelysmaata. Rakennukset: neljän huoneen asunto, talli, 2 navettaa, kanala, kahden huoneen sauna, paja, halkoliiteri, kaikki hyvässä kunnossa. Ottakaa huomioon että tämä paikka on niin kaunis että tällaista harvoin on teille tarjolla. Hinnoista ja ehdoista kysykää osoitteella: (164

VÄINÖ SAHL, 287 Bay St., Port Arthur, Ont.

Matkustaessanne Suomeen

tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tulemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma millä junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1387 ST. ANTOINE STREET MONTREAL, QUE.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: KESKIVIIKKONA ja PERJANTAINA, kello 1 päivällä kello 11 illalla. — LAUANTAINA kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.

Box 23, KIRKLAND LAKE, ONT.

GOLD RANGE HARDWARE

TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.

Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.

Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.

GOLD RANGE HARDWARE

J. A. QUENVILLE, Omistaja.

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.

THE FINNISH BAKERY,

Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa

TORONTO.

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946

VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIR.

Arvo — Palvelus — Laatu

Reamsbottom & Edwards

Kirkland Lake Ontario

Ruokatarpeita, lihaa, rautatavaraa

— sekä —

rakennustarpeita

HUOM.! Varastossamme löytyy erikoistavaroita, jota varsinkin suomalainen väestö käyttää.

Jos haluatte säästää, niin ostakaa käteisellä, ja käyttäkää meidän uudenaikaista (Tr.

"GROCETERIAA"

Jossa parasta tavaraa on saatavissa halvimmalla hinnalla.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

STAR CAFE VIIHTYISÄN PUHdas ruokala. Ruokaa annoksittain. Huoneita vuorokausi- ja viikkomaksuilla. Virvokkeita saatavana. Star Cafe, Elm St. Aug. Annala. (TM

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 338 Spruce Street West. Justiina Ristari. Puhelin 1822.

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

HIEROJA HENNA KAMONEN 128 Court St., vastapäätä Minto Hotellia, Port Arthur, Ont. (Tt.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua antaa Mrs. Anna Sarell, 38 Centre St., Port Arthur, Ont. (Trt

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

FORD CITY, ONT.

HIEROJA, EUROPASTA TULLUT reumatismi- y.m. hieroja ottaa vastaan asunnossa ja käy kotona. Hanna Ervasti, 288 Albert St., Fort City, Ont. puhelin 4993.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
63 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Halutaan tietää

Armas Wilgreniä, joka kesällä ja syksyllä 1927 toimi työssä Anticosti Corporation työssä Anticosti saarella, pyydetään ilmoittamaan osoitteensa allekirjoittaneelle. (165
Aarne Mäki,
756 Lagauchtere St. W.,
Montreal, Que.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä on Lauri Panttila, kotoisin Riipin kylästä, Teuvalta. Jos hän ei itse tätä huomaa, niin pyydän jonkun sukulaisen tai tuttavan ilmoittamaan minulle. (165
Jack Rintala,
Box 657, South Porcupine, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

INCON LAAJENNUSSUUNNITELMISTA

Rakennettavan uuden sulaton työkyky tulee olemaan noin kolmetuhatta tonnia kupari-nikkelimalmia vuorokaudessa. Sen yhteyteen rakennetaan 4,500 tonnin konsentraattori metallien puhdistamista ja erittämistä varten.

Nämä laitokset rakennetaan yksinomaan käsittelemään Frood kaivannon malmia ja lasketaan niiden tulevan valmiiksi 18 kuukauden kuluessa ja maksavan noin 7—9 miljoonaa dollaria. Nykyinen Copper Cliffin sulaton työkyky on noin kaksituhatta tonnia vuorokaudessa.

Kaikkiaan tulee Inco käyttämään noin 17 tai 18 miljoonaa dollaria saadakseen kaivantonsa Proodissa ja uuden sulimonsa Copper Cliffissa tuontantokykyisiksi. Siihen sisältyy myös laitteet ja varusteet tyhjien kaivanto-onkaloiden täyttämiseksi ja tarvittavan vesi-sähkövoiman kehittämiseksi. Incolla on jo Spanish joessa kahden voimalaitoksen kehittämät 21,000 hevosvoimaa käytettävänään, mutta se ei riitä. Sentähden tullaan aikasemmin rakennetulle Big Eddy padolle asettamaan koneistot, mitkä kykenevät kehittämään noin 18,000 hevosvoimaa.

Uudesta kaivosaukosta käsin pyritään 2,000, 2,400 ja 2,800 jalan tasanteilla malmisuonia kohden, mitkä otaksutaan saavutettavan tämän vuoden lopulla. Nostoaukko varustetaan 3,200 hevosvoiman moottorinostokoneella. Kymmenen tonnin "skipoilla" varustettuna arvellaan kyettävän nostamaan noin 12,000 tonnia vuorokaudessa. Kaivosaukon maanpäälliset rakennukset ja koneet tulevat maksamaan noin kaksi miljoonaa dollaria.

Copper Cliffin rakennettavavaan sulattoon tulee, niin sanotaan, maailman korkein savutorvi, minkä korkeuden pitäisi ylittää 440 jalkaa.

PALKINTOTUOMARIT KILPAILUISSA

Ensi lauantaina kello 3 alkavissa Kisan kilpailuissa tulevat palkintotuomareina toimimaan seuraavat: ylituomarina Gylden, sihteerinä B. Tenhunen, muina V. Karhunen, N. Nurmi, K. V. Nurmi, radan mittaajana K. Suutarinen ja ratamestarina U. Kataja. — Palkintotuomarien oltava paikalla hyvissä ajoin ennen kilpailuja. Palkintotuomarien kokous on perjantai-iltana kello 8 haalilla. Järjestetään kilpailut yksityiskohtaisesti.

KISAN YLEINEN KOKOUS

Kisan yleinen kokous pidetään tänään, torstaina, kello 8 illalla Libertyhaalilla. Kaikki jäsenet saapuville!
Siht.

White Fish

UUTTA TULOSSA

Kuten toisessa paikassa lehteämme olevasta ilmoituksesta huomaatte, antaa torontolaiset ja whitefishiläiset yhdistyneinä näytösillan Whitefishin osaston talolla Hilja Halosen johdolla t.k. 11 pn iltana.

Ohjelmasta m.m. mainittakoon näytöskappale "Kaivostyömies", lapsilta kaksi pukutanssia sekä yleinen tanssi lopuksi yötä.

Hilja Halosen monivuotinen kokemus näyttelijänä Suomessa ja Torontossa on saanut voittamattoman tunnustuksen ja suosion niin näyttelijänä kuin johtajanakin, joten siis kaikesta päättäen mainittu ilta tulee olemaan enempi kuin katsomisen arvoinen.

Menkäämme siis keskellä heinäkiirettäkin Whitefishin osaston haalille likeltä ja kaukaa viettämään yhden parhaimmista illoista mitä paikkakunnallamme on koskaan ollut. — K.

TULEVAN MAAILMANSODAN HIRVIÖ

Yhdysvaltain sotalaivaston suurin lentokonealus — suurin koko maailmassa — kantaa 88 lentokonetta, 145 lentäjää ja 1499 upseeria. Sen sähkökoneisto tuottaa 180,000 hevosvoimaa ja voisi antaa riittävästi sähkövoimaa koko Bostonin kaupungille. Sen mitta on 888 jalkaa (1 jalka — 0.297 m.). Se kulkee 39 mailin (1 maili — 1,609 m.) tuntinopeudella. Päällimmäinen kansi on tasainen ja voivat lentokoneet laskeutua sille ja lähteä lentoon siitä erikoisen syöksylaitteen, katapultin avulla, joka "ampuu" ne niin kovaan vauhtiin että ne siten pääsevät siivilleen. Sen kustannukset nousevat 45 miljoonaan dollariin. Ainoa sen vertainen on sen sisarlaiva Lexington, rakennettu samaan tarkoitukseen kuin Saratogakin.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

BALTIC AMERIKAN LINJA

Hyvät laivat
Halvat piletit
Ensiluokkainen palvelus

Köpenhaminasta:	Laivat:	New Yorkista:
Heink. 4 p.	"Estonia"	Heink. 21 p.
Heinäk. 21 p.	"Lituania"	Elok. 7 p.
Elok. 15 p.	"Estonia"	Syysk. 1 p.
	"Polonia"	Syysk. 8
Elok. 24	"Lituania"	Syysk. 18
Syysk. 19 p.	"Estonia"	Lokak. 6 p.

Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.

HUOM.! Erittäin halvat HUOM.! hinnat.

3 luokka Suomeen	$106.50
3 luokka Suomesta	118.00
Tourist 3rd Cabin Suomeen (ent. toinen luokka)	121.50

Lähempiä tietoja antaa lähin asiamies tahi:

Baltic America Line,
290 St. James Street,
MONTREAL, QUE.

J. V. Kannasto,
SUDBURY, ONT.
Box 69,

Barbers Music Store

Sudbury, Ont.

Uusia suomalaisia levyjä

Viola 3077 Turpeinen ja J. Rosendahl
Vanhanmaan sotiisi
Kulkurin Serenaadi
Hannes Saari, Tenori
3078F Lähtö
Vanha Madrid

Aina hyvä varasto suomalaisia levyjä, sekä kaikenlaisia musiikkivälineitä ja soittokoneita.

Barkers Music Store
Durham St. — Sudbury, Ont.

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

PALLOHAALI ja PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Mustikoita

halutaan ostaa. Päivän korkein hinta.

E. J. Ojala,
Box 1629, Sudbury, Ont.

Nopeasti myytävänä

Tontit 57, 58, 59, 61, 65, 70, 81, 83, 84, 85, osittain tontit 66, 67, 68, 69, Sudburyssa. Sijaitsevat Elm kadun itäosassa. Myydään kaikki yhdessä.
Hinta $1,500.00 — Hyvät ehdot.
Tontti 33, 34 Granite St., Sudbury. Tontti 51, 52, Huron St., Sudbury, myydään kaikki yhdessä.
Hinta $400.00 — Hyvät ehdot.

D. L. Cowcill
Regent Theatre Building
Real Estate Phone 68
(164

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Keski-Ontarion raatajat saapukaa sankoin joukoin juhlimaan C. S. J. Sudburyn os.

Kesäjuhlaa

ensi lauantaina ja sunnuntaina, elok. 4-5 p.

Juhlat alkavat lauantaina kello 3 ip.

urheiluseurojen välisillä kilpailuilla Union puistossa, jossa myöskin tanssitaan samana iltana hyvällä soitolla.

URHEILUOHJELMA LAUANTAINA: 100 metrin (alku- ja välierät); kuulantyöntö (alku- ja loppukilpailu); pituushyppy (alku- ja loppukilpailu); keihäänheitto (alku- ja loppukilpailu); seiväshyppy; 110 metrin aitajuoksu, ja 400 m. juoksu.

Juhla jatkuu sunnuntaina kello 10 ap.

10 metrin loppukilpailu; 800 m:n juoksu; kolmiloikka (alku- ja loppukilpailu); kiekonheitto (alku- ja loppukilpailu); poikain alle 18 vuoden 5x100 metrin viesti; 5000 m:n juoksu; korkeushyppy (alku- ja loppukilpailu); 1,500 m:n juoksu. — Iltapäivällä suoritetaan muu mahdollinen henkinen ohjelma. Osaston soittokunta soittelee juhlapaikalla.

SUNNUNTAI-ILTANA

alkaen täsmälleen kello 8.30 esitetään juhlanäytäntönä

"TUKKIJOELLA"

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
TURKKA, TOLARI, HUOTARI, KASURI, OTERMA — Tukkilaisia	A. Lahti, K. G. Asiala, E. Mäenpää, M. Passi, A. Salo
MAIJA, kaupustelija	Tyyne Tenhunen
PIETOLA, talokas	J. Seppälä
KATRI, hänen tyttärensä	Alma Reipas
ANNI, mökin tytär	Lempi Johnson
RÄTTÄRI	A. Heiskanen
PÖLHÖ-KUSTAA, lyhytjärkinen poika	Kaarina Heinonen
PORO-PIRKKO	Mary Kivi
PAHNA-MAIJA	Hilja Kratz
LEENA	Maiju Salo
PEKKA, KARJAPIIKA — Pietolan palvelijoita	— — — / — — —
TAURILA, lautamies	V. Karhunen

Tukkilaisia ja kylän tyttöjä.

SISÄÄNPÄÄSY: Istumatilat 50 senttiä, seisomapaikat 40 senttiä. Tiketteja etukäteen saa Seppälän saunalta ja poikatalolta.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa. C. S. J. Sudburyn osasto.

OTTAKAA HUOMIOON

HARRY DAVIS'IN

NELJÄS VUOTUINEN

ALENNUSMYYNTI

joka alkaa perjantaina elok. 10 pnä

Se tulee olemaan suurin mitä meillä on vielä koskaan ollut.

TIEDOTUS

eri alennuksista tässä lehdessä myöhemmin

HARRY DAVIS LTD.

Government Road Kirkland Lake, Ont.

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin

Elok 4| Syysk 1 .... Montnairn
Elok 8| Elok 29 .... Empress of France
Elok 15| Syysk 5 .... Empress of Scotland
Elok 15| Syysk 12 .... Metagama
Elok 18| Syysk 15 .... Montroyal
Elok 22| Syysk 12 .... Empress of Australia

Glasgowiin—Belfastiin

Elok 3| Elok 31 .... Montcalm
Elok 9| Syysk 6 .... Minnedosa
Elok 23| Syys 20 .... Melita

Liverpooliin

Elok3| Elok 31 .... Montcalm
Elok 10| Syysk 7 .... Duchess of Bedford
Elok 17| Syysk 14 .... Montclare
Elok 24| Syysk 21 .... Duchess of Atholl

Antwerpiin

Elok 15| Syysk 12 .... Metagama

Hampuriin

Elok 4| Syysk 1 .... Montnairn
Elok 18| Syysk 15 .... Montroyal

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Alma Aarnio,

Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr
52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.
Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd, Portland, Ore.
Puh. Walnut 6747

Yhdistyneet Tovereiksi Toisilleen

HILJA KUTILAINEN

ja

JOHN JÄRVI

Onnea ja menestystä elämänne taipaleelle toivottavat seuraavat toverit ja toverittaret:

Aune Korpi ja Lauri Plits
Aili Schneider ja Kalle Laamanen
Aino, Hilja ja John Heikkilä
Kerttu, Kauko, Hanna ja Kalle Nikkanen
Aune, Arvi, Hilma ja Kusti Korpi
John Heikkilä
Toini ja Nikolai Ihander
Ida ja Frans Ohlgren
Lauri, Elna ja Eli Saari
Niilo Leppä
Aune, Lempi ja Frank Alanen
Lempi ja Toivo Ihander
Selma Vatanen
Edith Isackson ja lapset
Hellen, Julia ja Salmon Kivistö
Vieno, Saimi ja Matti Ranta
Kalle Saari
Sanni ja Jaakko Ekola
Miina ja Niilo Bostrom
Saara Aho
Eero Vesa
Helmi Kinnunen
Ella ja Eino Tuisku
Yrjö Koistila
Vilho Jaakkola
Yrjö Tuisku
Matti Järvi
Martti Hietala
Aarne Jacobson
V. Vallenius
E. Kemppainen
Leo, Lempi ja Toivo Laine
Hanna ja John Hakanen ja lapset
Eriika ja Antti Luhta perheineen
J. A. Pirnes
R. Goronsson
Vieno, Eino, Hilma ja Matti Kautto
Anna ja Matti Kinnunen
Ingrid Klinga
Helvi Parkko
Irja, Aliina ja Nick Mäki
Aino ja Nick Mäki
N. Luoma
Eino, Sandra ja Chas. Nurmi
Selina ja Toivo Pajala
Jack F. Yhchuk
Sanfrid Bergman
Ellen Luhta
Jack Pelto
Valfrid, Aili ja E. Toppari
Franklin, Vilho Jenny ja Frank Mäki
Lyyli ja Kusti Frantila perheineen
Selma ja Matti Visti
Alex Grents
Hilda ja Frans Hakala
Salme, Aili ja Aatto Klaar
Lydia Grents
Helen Tuusa
Saima ja Matti Kaitola
Walter, Fiina ja Jack Nelson
Elvi, Lempi ja K. Koivisto

Hilma ja Jussi	Teodor Tuominen
Mrs. ja Mr. Saari	I. Mäntylä
Oskari Aalto	Kust Reijonen
Taimi Valo	David Laine
Ellen Vesman	Eino Kaltiainen
Einari Järvi	Helmi Kauppila
Kyllikki Heino	John Hankila
Frans Latvala	Tilda Urho
Viktor Hurnasti	Ellen Brandt
Heikki Karttunen	Hilma Reinonen
W. Miettinen	Aino Jussila
H. Valssi	Maija Pietilä

South Porcupine, Ont., 26 p:nä heinäk. 1928.